

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTH DAY

Friday, 6th March 1959.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. R. KANTHI, B.A., LL.B.) in the Chair.

Member's representations.

SRI C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Sir, I have given notice of a privilege motion. What has happened to it?

MR. SPEAKER.—I have received the motion. I will give my thought to it. If I give the consent, I will inform the House and he will be allowed to raise it in the House.

SRI M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—What about question hour?

MR. SPEAKER.—It is dropped to-day.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—According to Rule 178 of the Rules of Procedure, "A member wishing to raise a question of privilege shall give notice in writing to the Secretary before the commencement of the sitting on the day the question is proposed to be raised." I gave notice of the motion two days back. I request the Speaker just to allow me to raise it to-day because it is very important.

MR. SPEAKER.—I will also read a rule. "A member may, with the consent of the Speaker, raise a question....." Consent will have to be given by the Speaker. I will examine whether it has a *prima facie* case. As soon as I come to that conclusion, I will allow it; then the leave of the House will have to be taken.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—May I know when?

MR. SPEAKER.—On Monday.

MOTION ON GOVERNOR'S ADDRESS

(Debate continued)

MR. SPEAKER.—Before the Hon'ble Members begin their remarks, I would like to inform that there are many more members who want to take part in the debate. That being so, it is not possible to give as much time as I gave during the last three days. Right persons who have given amendments are yet to speak and then there will be some members from the Congress Party who like to take part in the debate. Also some of the independents have approached me and told me that they also prefer to take part in the debate. Thus the number will go up to 20. This being so, to-day from 8-30 A.M. to 12 NOON the members will be given a chance to speak, that is for 3½ hours and during that time I have to accommodate twenty persons. Under these circumstances, I would like the members to be as brief as possible. I would like to prescribe the time limit of ten minutes for each member.

SRI K. PUTTASWAMY (Mysore).—What about the time required for reply?

MR. SPEAKER.—After 12. We are sitting up to 1-30.

SRI K. PUTTASWAMY.—It is for the members of the Cabinet to make the claim. But anyway the reply that is to be given to the debate should be sufficiently convincing. So many points will have been raised by the members and on the ground that there is not sufficient time available for reply, the Ministers will cut short their reply and naturally it will leave the

(SRI K. PUTTASWAMY)

members rather dissatisfied. They must take sufficient time and try to meet all the points raised. Members do not raise the points for the sake of simply raising them, particularly on the floor of the House. We want the Government to meet the points that are raised in the discussion that has gone on for three days. The Chair was pleased to say that the discussion would go on till 12 noon and for all the points raised by the members during these three to four days, is it ever possible for the Ministers to give convincing replies within an hour or one and a half hours?

Mr. SPEAKER.—I will make the position clear as it is. I have ascertained from the Ministers how much time they would require. They have given me to understand that they require two hours in all. So if members' speeches are over by 12 noon Government may take time till 1-30 or 2 p.m. for replies. That does not matter. So the members will have to close at 12 noon and the Ministers will be called upon to reply to the debate afterwards.

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjangud).—Have the Ministers asked for a particular amount of time?

Mr. SPEAKER.—They have made an assessment of the time that would be required; that is about two hours.

Sri K. PUTTASWAMY.—Formerly, the Ministers were used to be given one day for reply.

Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan).—It is the duty of the Ministers to give a fitting reply to all the points and criticisms raised.

Mr. SPEAKER.—Let us see whether they can reply within two hours or not. I suppose they can.

Sri N. RACHIAH (Minister for Social Welfare and Prohibition).—On behalf of Government I assure the Hon'ble Members that we would give fitting replies and that we would cover all the constructive criticisms within two hours and if more time is required, we will submit to the Chair.

Sri K. PUTTASWAMY.—After the debate is closed and after finding that

1½ or 2 hours are not sufficient, they cannot claim additional time then. Now the Government should say what time they really require to give reply.

Sri N. RACHIAH.—Two hours will be enough.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—The Chair allows for each member as usual 15 minutes. Any number of members can speak. Why does the Chair want to restrict time? Yesterday it was 15 minutes; day before yesterday it was 20 minutes.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member is quite right that I have to adjust myself. Sometimes I give half an hour; at other times twenty minutes, etc. That has been happening. We have 210 minutes at our disposal and 20 members are going to speak. I have to provide according to that.

* ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಎರಡು ಸಭೆಗಳಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾದುತ್ತಾ, ಈ ಸಭೆ ಬಹಳ ದುಃಖ ದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನೋಡಿ ದರೆ ಭಾಷಣ ದುಃಖತಪ್ಪುವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರಾಶಾ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದೆ. 1957, 1958 ಮತ್ತು 1959ರ ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಇದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಷಣ ಯಾರ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಿಂದ ಆಯಿತೋ, ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ತಕ್ಕಂಥವರು ಮತ್ತು ಅದೇನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾವು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ನಿಕ್ಕಿಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೊರತು, ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸುರಿಸಿದ್ದಾರೆ; ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾಗಲಿ, ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಬಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿ—ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಇವೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದು ವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾ ದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸತ್ಯ ವಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಯವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

* Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು. ಇವೊತ್ತು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಅನೃತ ನುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಜೊಟ್ ಅಷ್ಟು, ಏತರ್ ಇಟ್ ಅಂಡ್ ಬಿಟ್ ಸೈಡ್ ದಿ ಪ್ಲಾನ್ ಅಷ್ಟು ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ! ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ತಾವೇಹೇಳದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿಸಿ, ಯಾರಲ್ಲ ಜನ ನಂಬಿಕೆ, ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಥವರ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಅಸತ್ಯವಾದ ಧದ್ದನ್ನು ನುಡಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಮೇ! ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! 1957 ರಿಂದ 1958ನೆಯ ಮೇ 8ನೆಯ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ; 1958 ನೆಯ ಮೇಯಿಂದ ಇವೂತ್ತಿನವರೆಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ಐದು ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಾದರೆ, ಇವರು ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವ ವನ್ನಾಗಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ, ಪಂಚಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಗಾಂಧಿ, ನೆಹರು ಮತ್ತು ಗರ್ವನ್ ಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮುಖರ ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯ. ನಮ್ಮ ನೆ ಅಧಿಕಾರದಾಡದಿಂದ ಕಿತ್ತಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರವಾದಂಥ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎರಡ್ಡ ವಾದಂಥ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾಯಾ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. To the credit of this Government, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಜಡಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ತುರುಬು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪಾಡರ್ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಒಂದು ಹೊಸ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರ? ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಸೈಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಭದ್ರಾವತಿ ಐರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ನ್ನು, ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಏನಾಯಿತು? ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಇದೆಯೇನು? ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ; ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ತೋರಿಸಿ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಇದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ! “ಜಾಮಾತೋ ದತವೋಗ್ರಹಃ” ಅಂದ ಹಾಗೆ ಈ ಹತ್ತು ಜನ ಸಚಿವರು, ಆರು ಜನ ಉಪಸಚಿವರು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ? ಎರಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು, ಮೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕು. This is a burden to the Exchequer. ಹತ್ತು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಆರು ಜನ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು! ಇದರೊಳಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ—ಏಕೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸುಗಮವಾಗಿ ಇರಲ್ಲ, ಎಂದು ಮಂಗಳ ಹಾಡಲಿ, ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡಲಿ ಎಂದೋ ಏನೋ?

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಗೆ ಹಾರುತ್ತೀರಿ; ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಗೆ ಹಾರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವೇನು ಮಾಡಿದೀರಿ? ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಉರಲಿರುತ್ತಾರೆ! ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಸಚಿವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ—ಜತ್ತಿಯವರು ಜಂಬುಂಡಿಗೆ, ರಾಜಯ್ಯನವರು ರಾಯಚೂರಿಗೆ, ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಲ್ಲಪಟ್ಟಣದಲ್ಲ, ಮಾಗಡಿಯವರು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲ, ನಾಗನೂರವರು ನಾಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲ ಎಂದಿರುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ತಮಾಷೆಮಾಡಲಾರದು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ದಾಹುಡಿತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ! ನೀವು ಯಾವದಿನ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲ 29 ದಿವಸಗಳು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡದೆ ಇದ್ದೀರಿ!

Sri M. K. SURPUR (Indi).—Whom is the Hon'ble Member addressing, the Speaker or the Ministers?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—“ನೀವು, ನೀವು”. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಎಂದು ಪ್ರಥಮ ಪರಾಪದಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಾಗ ನೀವು ಎಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುರಾಪುರ ಅವರು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಸಹನೆಯಿರಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಹತ್ತು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆರು ಜನ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕುವಂತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಗಾಂಧಿಭಕ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೇನು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಈಗಲೂ ಒಬ್ಬರೇ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ; ಹದಿನಾರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು.

Sri N. RACHIAH.—That is not correct. We can correct any officer including the Chief Secretary.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I will give the correct picture. Please bear with me. ಗೋವಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಗೋವಾರ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವರದಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಊರೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾದ ಮೇಲೆ ಊರು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದರು ಬಾವಿ ತೆಗೆದರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ರಾಜ್ಯಭಾರ ಈ ಹದಿನಾರು ಜನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲದೆಯೇ ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರ ಗುಂಪಿನವನಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಆಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿ ಅಥವಾ ಸ್ನಾಟುಟರಿ ಬಾಡಿಗೆ ಅಂಥ ಪದವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 320 ರಿಂದ 700 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಳವಿರುವ ವುಡ್‌ಲೇ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಇಂಥ ಪದವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದು? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಏಕೆ? ಧಾರ್ವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೆಸರುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಎಂದು ಅವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಕಾಗದಗಳು ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ? is Mr. Woodley coming from a legal section? ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, What is the decision that the Government have taken?

Sri T. SUBRAMANYA.—We are getting it examined. It is with us.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What is it that the Hon'ble Minister has done? ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಪರೇಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ಮಾರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂವಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದಷ್ಟು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಬಂದಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೋಸ, ಅನಾಥ, ಹಿಂಸೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ರಿಟೈರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎರಡು ಆಡಳಿತಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು 20ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ 1958 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಈ ಆಡಳಿತ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೇಜುಗಳುಳ್ಳ ಆಡಳಿತ ಅದೇ ನಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪನೆಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಣೆಯಬರಹಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುವ ಕಾಲ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ನತ್ಯ ಬಡಬೇಡಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಸ್‌ಆಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ; ಸರ್ವಿಸಿನಿಂದ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ. ಆರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನೇ ಪುನಃ ರಿಇನ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಾಪ ಎಂದರೆ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್, ದಫೇದಾರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್, ಜವಾನ ಇವರುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 1947ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದರ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರೇ ಬಹಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷಶಾಲಿಗಳು. ಅವರು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು. ಅವರಿಗೆ ಗೃಹಗತಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಶ್ರೀ ಹನು ಮಂತ್ರಿಯಾದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು ಈಗ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ತಡ್ಡು ಅವರ ಗೃಹಗತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Way does the Hon'ble member envy him? ಅವರ ಗೃಹಗತಿಗಳು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂದು.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂರೆಯ ಜನ ಸುಖವನ್ನು ನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ವಾಗಿದೆ ? ಯಾವ ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ? ನೀವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲರಬೇಕು ; you are all very good schemers. ನೀವು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕು. After all ನಾನು ಎಲ್. ಎಸ್. ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್. ಆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ತಾರಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷಿಟಿ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ವಿನಿಯಂತ್ರಣ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಆದಳತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನಸಿಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನೂಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೆಂಜೆನ್ಸ್ ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ ಅವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನಲ್ಲದೆ.

ನೀವೀಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನ ಮೂರು ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯೇನಿದೆ ; ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ನಾನಿನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದೆ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಯಕ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂವರು ಅವರು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ರೈಲ್ವೆ ಸೆಲ್ಯೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿರಲಿ ; ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾರ್ಲೇಜಿನ ಪೆವಿಲಿಯನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿರಲಿ ; ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲೆ ಹೇಳಿರಲಿ ಅದು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜತ್ತಿಯವರು ಈಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರು ತಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

9 A.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಕಾಶ ಮುಗಿದು ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ರೆಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿ

ದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮರೆ ನಾಡಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, to see the condition ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. Whether it is to see the condition of the people or whether it is to see the condition of their party or of the area, ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನೀಗ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೇ. ನಾವು ಈಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದವರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ನಮಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಅಕ್‌ನಾಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತವನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನೀವು ಆದಳತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ದ್ವೇಷವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವೆನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೂ ನಿಮಗೂ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವಹಾಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ “ಸಬಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇಬಗವಾನ್” ಎಂದು ಆ ವೇದವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನೀವು ಆದಳತವನ್ನು ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿ ನಡೆಸಿ ; ಯಾರ ಮೇಲೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. N. PUTTANNA (Tumkur).—Sir I want a clarification. The other day when I made a reference to the Second Member of the Public Service Commission, the Hon'ble Minister for Public Works said that certain expressions should not be used. On the other hand when my friend Sri Muckannappa referred to the Deputy Collector, Dharwar, no objection was taken. But when I spoke the Speaker, who was then in the Chair, ruled that my remarks should be expunged. I submit, Sir, that whoever is the Speaker, the ruling should be one and the same.

Mr. SPEAKER.—I was not then in the Chair. I will look into it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, whoever is in the Chair, he carries with him the power and authority of the Speaker and once a ruling is given, it is a ruling of the Chair.

Sri G. N. PUTTANNA.—I am not disputing that point, but what I would submit is that the ruling of the Chair, whoever occupies it, should be applicable to all Members and that no distinction should be made between one member and another.

Mr. SPEAKER.—As far as I know, there is no Second Member to the Public Service Commission. All

(MR. SPEAKER)

Members are of equal rank. There is a Chairman and other Members.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, there is a Chairman and the First and Second Members.

Mr. SPEAKER.—I am not aware of it.

Sri C. K. RAJIAH SETTY (Chik-naikanhalli).—Even on the doors of the Public Service Commission we find boards hearing the words First Member, Second Member and Third Member.

Mr. SPEAKER.—I do not know that. Dr. R. Nagan Gowda will now speak.

*Dr. R. NAGAN GOWDA (Hospet).—Sir, I rise to speak in support of the Motion of Thanks moved by Hon'ble Member Srimati Lakshmidēvi Ramanna. In doing so, I wish to submit that the address of the Governor mentions a number of directions in which the administration has progressed in this State. In my remarks, I would confine myself to some of the matters that might be taken up by the Government during the course of the coming year.

Sir, the Japanese came, went through the hills in Hospet taluka and everywhere they were impressed by the iron ores available. But unfortunately they did not want the ores from us for the simple reason that we do not have the means of transportation; we have not got a good port, nor a railway line. If only we had had a nice port at Karwar and a railway line leading from Dandheli to Karwar, a mere distance of 80 miles, we should have been able to send our ores to Japan and other countries and to earn the urgently required foreign exchange. After all, how much would it cost to have a railway line from Dandheli to Karwar? It is an urgent necessity. I do hope that this Government would take every step necessary to bring this railway line into existence, I am of course glad to know from the speech of the Governor that they are going to spend 2.5 crores for improving roads. We have been hearing about this for the last three or four months, but no action has yet been taken. Still, it is stated that the

Government of India is likely to give assistance.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—We have received orders.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Let the Hon'ble Minister state his points in his reply. I have hardly ten minutes left.

Sir, I only wish that this matter is expedited. There is a mention of agricultural production in the speech of the Governor. What is required for increasing agricultural production is fertiliser. Today we are depending entirely on cattle manure and farm yard manure. But it is not enough. We cannot produce bumper crops as is produced in Japan or in Italy or in Hawaii or Cuba. How much of the fertilisers have we got today? I would like to get a categorical reply from the Minister concerned. We require a large quantity, but only a small quantity has been offered this year. With this quantity, we will not be able to produce the amount of food required to make this country self-sufficient. Recently, the Chief Minister of Andhra stated that they were thinking of starting a fertiliser factory in that State. It would be established with the help of the Centre, but he said that they would make their own efforts, with their own resources. I do not see why we should not do that. Sri Mallaradhya was mentioning about the expansion of the Belagola Factory. It is a factory which was built up at a time when we did not know much of fertiliser factories. This Factory which is producing 3,000 tons a year is of no significance at all. We must have a factory capable of producing at least 1,000 tons a day. Many things about industries that are already in existence are mentioned by the Governor. We have in the State manganese and iron ores deposits. Have we made any attempt to convert these ores into pig iron? Recently at Jamshedpur, low shaft furnace has been erected. In other States also, they are finding out whether they could use low shaft furnace or non-coke furnace to prepare pig iron. I earnestly suggest that our Government also should carry on

experiment with non-coke coal which is available at a reasonable distance from the State. The Governor has said about better use of the waters of the Tungabhadra Project. There has been a misunderstanding. Such a misunderstanding has been there for a long time and even today it is there in the Governor's Address. Why is it that the waters of the Tungabhadra Project are not utilised properly? A wrong impression has been created that it is the cultivator who is to be blamed. I want to say categorically here that the cultivator is not responsible for this. The responsibility lies with the Public Works Department. On the Right Bank Channel of the Tungabhadra Project, till recently, they have given water only for 60,000 acres. It might be a few acres more or less. They have been able to provide distributaries for more land than 60,000 acres. Out of 92,000 acres of land which could be irrigated, only 60,000 acres have been provided with water and today in that area almost 50,000 acres have been irrigated by the cultivators. It was in the beginning of this year that 60,000 acres were provided with water. They have yet to make best use of the water of Left Bank Channel, i.e., the Raichur Channel. I would like to know from the Hon'ble Minister who has been there very recently how many acres of land have been supplied with water on the other side of the Tungabhadra River. 5,80,000 acres of land are commanded by the Left Bank Channel of the Tungabhadra River. Are we today supplying water to these 5,80,000 acres? No. We are not supplying water even for 18,000 acres. I would like to draw the attention of the Minister and the House as to how much land is supplied with water and how much of that is utilised by the cultivators there. That would clear the wrong impression that has been created namely, the cultivators have not been making the best use of the water.

Sir, the members from Belgaum and Karwar have been taking occasion to mention this question of language and the question of reorganisation of

States. We have in Bellary several adjoining areas which always claim to be in our area, but Sir, in course of time and I think soon, there will be an occasion when these matters will be settled and they will be settled very satisfactorily to everybody. But I try to make an appeal here and that is this. After all, we belong to one Nation. It has been our attempt to bring unity and fraternity in those areas. On the other side of the border, I have got my sisters and brothers-in-law and we do not feel that kind of feeling that has been exhibited here by our friends from Belgaum. After all, I remember the days when Bala Gangadhar Tilak was arrested and sent to jail, in 1906, that was the day of mourning for the whole country and we always proclaimed that Shivaji Maharaj was a great patriot and leader. After all, we are one nation and we must create friendly and fraternal feelings amongst ourselves. It is no use throwing stones at Ministers' cars. We all belong to one country. Some of these questions have been settled by the Act of Parliament and after a long consideration and after having had a Commission which went into these matters and besides, Sir, if there are any points of difference, there are constitutional methods which ought to be adopted. My only reason in mentioning this is that we should not try to create that feeling amongst ourselves. This is a request that I tried to make these two years. We have heard that Belgaum is a very fertile country and my wife lived there for a long time. I know that place. After all, there is very little difference. We should try to create feelings of friendliness, amicability and brotherhood and not create bad feeling. I hope we should be able to take other opportunities, other constitutional methods for bringing about changes that might be required. Sir with these words, I wish to support the motion that has been moved by Srimathi Lakshmidevi Ramanna.

*SRI T. PARTHASARATHY (Malleswaram).—Mr. Speaker, I wish to oppose the Motion of Thanks. While opposing, I would like to make a few

(SRI T. PARTHASARATHY)

remarks on the speech made by the Governor. He has mentioned that at a time when democratic Governments in many countries have been overthrown, India has stood as a beacon light to the rest of the world and our people have demonstrated in ample measure that even an under-developed country like ours, cannot only sustain a democratic Government but can successfully implement a planned programme in eradicating poverty, disease and ignorance. But to an ordinary man, the observance as to the way in which democracy is working in India is almost a dream. Our Ruling Party, I am sorry to criticise, knowing full well that they are not running a democratic Government, still claims that it is democracy. It is a sham democracy that is prevailing throughout the country. Let every man search his heart and find out whether it is not a mockery of British Parliamentary democracy that we are having here and to call it a democratic Government is not correct and it will not do any good to the people.

* * *

My one request to the members of the Treasury Benches is that they should conduct the Government in a way which is truly democratic. Let the policies of the Congress Party be imbibed by the members, but let not every Bill be discussed in a party meeting and passed there and then brought in here just to show that it is passed in the Assembly. In fact, the very principle of democracy is that the will of the majority is to be implemented. But here I have observed that in fact the will of the majority is moulded by a few people. Even at a party meeting, I have observed here, out of 120 members, probably 60 attend and 30 will pass a Bill and it is brought into the Assembly and passed and shown as an enactment. In this way the will of the minority is imposed on a majority and this type of the functioning of the Government I do not think will produce a healthy outcome.

Now I am going to speak about my profession. I am glad, the Minister for Health is present. The medical services and the health services are in a deplorable condition. I have been saying this for the past two years and no action has been taken to improve the conditions. There is a certain amount of misconception about our services, especially public health services. After 11 years since its inception, the good Government as I would call it, which has got good intentions, what measures has it taken to prevent disease? There is a cry for more hospitals, for more doctors. What does it indicate? A person asked me: 'Doctor, you are having a good practice.' I have told him that the sanitary condition of the locality is bad. It is a discredit to the Public Health Department. So many officers of the Public Health Department are sent abroad for specialised training, but the work that they do is something paradoxical. They sit at tables dealing with files, considering the transfers of Health Inspectors from one place to another but they do not devote much time and thought towards removing the sewage waters. The specialists are not put into the field, they do nothing and they do not know what to do actually. I asked a friend who returned from the United Kingdom 'In what did you specialise?' He said 'Malaria'. I heard from authentic sources that in England there was no malaria. In fact they have to import mosquitoes for teaching the subject. Here is a country where mosquito is in plenty. He does not specialise here. He went to England and specialised in dead mosquito just to prevent malaria.

Regarding leprosy, I am telling time and again that the roads of Bangalore are infested with lepers and most of them are imported from outside Provinces. There is no measure to prevent them at the important places like railway stations or bus stands. They are just propagating infection like anything. In fact, the security of the individual is at stake. I am reading about plans and plans and the future of mankind. The Finance

Minister says that our next generation will be happy. My doubt is whether the next generation will enjoy these things or die as lepers. There will not be any solid outcome by giving sporadic treatment and opening hospitals where they are unnecessary. In regard to hospital management, the previous Health Minister was trying to do something. I was very hopeful that the present Minister, a doctor himself, would do well. But unfortunately, a medical man sits like other Ministers, disposing of files. I would like him to tour Bangalore first. It is unfortunate that all Ministers go out of the municipal boundaries, not staying here and finding out what is happening in the city where conditions are deteriorating. Here lies the centre of our culture and aspiration. In fact, our ambition is that Bangalore would be a model to other cities, if not a model to the world. This city is a conglomeration of all diseases and of hospitals where the organisation is so bad. The doctors, though qualified, are nothing but clerks. The senior man tells what to do and they do not use their medical knowledge. They go from hospital ward to canteen and from canteen to hospital ward and canvass to collect chips of rupees for their daily existence. The head of the institution or the surgeons have to be in the wards or in the operation theatres. They are becoming more officers than surgeons, every one of them sitting and conducting official matters, instead of taking the knife and going to the operation theatre. They just waste the time. There should be a reorientation of hospitals and the method of working. Either we should copy from the outside country or at least from the neighbouring State of Madras where the administration of hospitals is certainly far better than what it is here. The previous day I spoke with the Chief Minister and he complained of dearth of doctors. Why is there any dearth? I told him to advertise in papers. He said that the appointments had to be made through the Public Service Commission. So far as Secretariat appointments are concerned, well they can be made through the

Public Service Commission. But as regards technical people like doctors, why should not they be interviewed straightaway and if they are good, selected? If your child gets better, he is a good doctor. You are appointing people for other jobs. Even Ministers can be appointed at random. Why not doctors be appointed like that particularly when there are so many unemployed doctors in this State? They simply say that there is shortage of personnel. There is no shortage. The fact is that you offer the doctors a bus driver's salary. Why not pay them a decent salary? In the Revenue Department if a clerk passes some departmental tests he can become an Amildar and ultimately occupy the position of Chief Secretary. The doctor is a specialist, always risking his life. He is paid a paltry pay of Rs. 120-150 which is not enough to maintain his health. If good attractive terms are offered, you can get any number of them.

Regarding quackery, please bring in a measure to prevent it. What is it the Government have done in this direction? People who do not know anything in the medical field are injecting all sorts of spurious drugs.

AN HON'BLE MEMBER.—There is a Bill **SRI T. PARTHASARATHY.**—We should lose no time in this matter. The Bill should be introduced and passed very soon. If a few people are punished severely, this quackery will stop. It is for the safety of the people. It is not for me so that I may have the largest practice. The Government should make a typical survey in this State, taking even Bangalore as an example and formulate methods to prevent infection from other neighbouring areas. They should go to every hospital and find out which doctor is functioning properly or if there is any disease in the country charge the doctor with murder. It may not be a case of stabbing the patient with a knife but it is indirect murder. In England there is no smallpox; there is no leprosy in Germany, because the Public Health Department is given more money to prevent diseases. But here it is spent on curative treatment. There are methods to prevent a

(SRI T. PARTHASARATHY)

disease. This administration is spending more money on curative aspect in every budget. But more money should be given to the Public Health Department which is very essential to prevent diseases.

9-30 A.M.

I want to make some comment regarding the hospital for employees coming under the State Insurance Scheme. The Government have taken the children of somebody under their care without knowing what to do. Government have posted doctors to this hospital who have just passed out of the University. To know the psychology of a labourer is a problem. These doctors do not understand their requirements and they are therefore creating pandemonium. For 50,000 labourers only 100 beds have been provided. Is it possible to manage with that? I would have appreciated if the Government had spent that amount on our own hospitals. In a general hospital whether it is an industrial worker or anybody else everybody would be treated.

Sri K. K. HEGDE (Minister for Health).—The Hon'ble Member said that more attention should be paid to the preventive side.

Sri T. PARTHASARATHY.—I am just telling what you are spending on these hospitals. If you are satisfied call me an ass. (*Laughter*). If you are not satisfied just correct it.

These hospitals are doing nothing to the labourers. The whole industrial output will suffer in a few months if this is not corrected. I have observed that a labourer for a small thing wants ambulance. Government have produced complexity. The whole money is wasted. Doctors do not know what to do.

Sri T. MARIAPPA.—Probably the Hon'ble Member is interested in his practice.

Sri T. PARTHASARATHY.—I am not interested in having more practice. I want to find out what exactly our finances are and whether they are correctly used. We should have a beautiful plan for this country which

would succeed. The benefits of the plan are that the people should be healthy, that your children and my children should be healthy and enjoy life.

*Sri MAHMOOD SHARIFF (Broadway).—Mr. Speaker, Sir, in the brief but revealing address that was presented the other day by His Highness the Governor, His Highness has given a picture of the administrative activities that obtained in the State since he spoke to the joint session of the House. He has given us a bird's eye-view of the activities that Government is engaged in different branches, in different departments, giving prominence to certain problems which loom large in the public eye and which constitute the burning problems of the day. The Second Five-Year Plan and the proposed Third Five-Year Plan and the agricultural and industrial advancement and such other things are certain instances.

Sri J. B. MALLARADHYA.—The Governor's Address does not refer to the Third Five-Year Plan.

Sri MAHMOOD SHARIFF.—The Governor has made a reference to that. My friend may refer to page 20 of the Governor's Address in which he has made a reference to the coming Third Five-Year Plan. My speech is substantiated by the Address itself. His Highness outlines the various schemes which the Government want to implement so that the work in this connection may yield better results. The members who are on the other side people whose sincerity is beyond question, find that in the Address presented by His Highness there are certain omissions which ought to have been rectified and that on account of these omissions His Highness' Address detracts from the merit it deserves. Placing both sides of the picture, without allowing my predilection to run this way or that, I have to say that the Government has been slowly but surely laying the foundations of a society, a society which admittedly requires a change in its structure, society which as at present constituted has got many inequalities and casteism so far as the economic point of view is concerned. We must remember that

it is only eleven years since we attained independence and it requires time for all activities to be put forth.

His Highness has given a picture of the programme and the policies which the Government is going to adopt. But I do agree with the members of the opposite side that all these plans will not produce the result that is desired unless those who are at the head of the affairs and all those who are sincerely and keenly associated with the Government feel that they have got a responsibility on their shoulders, that it is a trust which has been given to them. It is only their moral sense which is going to enable them to produce the results which they desire.

Another point which I am going to refer to is rather very tragic and His Highness has not taken note of it, and, that is, the indifferent manner in which the minorities, particularly, the Muslims and Christians have been treated since about 11 years, since we achieved independence. This indifferent treatment has made them frustrated and this frustration is deepening itself with what result, I leave it to the House to consider. It is no doubt true that the Constitution ensures equal treatment for these minorities but merely making provision in the Constitution for safeguarding the interests is not enough. They have to create such an atmosphere that they will live in confidence. Paper guarantees will not be of any avail unless these guarantees are followed by action. Profession of generosity will not be enough unless practice of that is also included. I therefore appeal to my colleagues here, who want to see that the minorities are treated more generously to bring their influence on the Government so that the Government may come to realise the injustice that they have meted out to the minorities.

So far as Muslims are concerned, their population is 21 lakhs and they constitute about 1/10th of the total population of the whole State. In the old Mysore State there were 7 lakh Muslims, but after integration the number has increased to 21 lakhs. These are the figures supported by the statistics supplied by Government. Is

it, therefore, proper that Muslims who constitute about 1/10 of the total population of the State should be treated as if they are of no importance? So far as services are concerned, they have been squeezed out of the services. About two months ago nearly 400 persons applied for Surveyor's posts. Out of the appointments made, only 4 Muslims were taken. Then about six months ago, when selection for 60 doctors was made, one or two Muslims only were selected.

Sri M. RAMAPPA (Harihar).—It seems that Government is of the view that Muslims are sufficiently represented already.

Sri MAHMOOD SHARIFF.—Let the Government say so. There is the communal ratio and according to that they should have more representation. Some people say, let the communal ratio go. I endorse it with all the vehemence, but so long as the communal ratio is there, let justice be meted out to the Muslims.

Then, Sir, in Badgi in Dharwar District there are certain cemeteries which belong to Muslims. From time immemorial a number of Muslims were buried in these cemeteries. It is very unfortunate that Government is now going to convert those into building sites without any regard to the sentiments of the Muslims. It is time that the Government realised that Muslims and Christians are very important minorities spread over the whole of India and their sentiments should be respected. Therefore, I appeal to Government to see that justice is meted out to them.

As far as admission to medical colleges is concerned, since I am on the Syndicate I know how admissions are made. Only two or three minority candidates belonging to Muslims and Christians were admitted to these colleges. Considering their numerical strength in the State, this number is very small. I would therefore take this opportunity of prevailing upon Government to see that the claims of these minorities are given due weight and that the injustice done to them is removed.

(SRI MAHMOOD SHARIFF)

Then, Sir, so many non-Urdu persons who do not know anything about Urdu have been appointed to supervise the work of teachers of Urdu schools. The Government have formed a Text Book Committee. Out of the 14 persons who form the Text Book Committee there is not even one Urdu-knowing man in it in spite of the fact that there are more than 20 lakhs of people including Muslims and others who speak Urdu. It is high time that Government reconsidered the whole question and did justice to the minorities, particularly Muslims and Christians.

With these remarks, I have great pleasure in supporting the motion moved by the Hon'ble lady member.

Sri C. K. RAJAI AH SETTY.—Mr. Speaker, Sir, since I have been able to get the grace of the Speaker on the last day, I will commence with the last para of the Governor's Address. The Governor refers in his Address to the welfare of the State. Unless we care for the welfare of the common man, we cannot say that we are working for the welfare of the State. In most of the addresses of Governors in democratic countries, welfare of the people should be one of the subjects dealt with. Looking to the condition of the common man, I should say that last year was the worst year for him. The cost of living has gone up very high. The prices of foodgrains, cloths and other essentials have gone up very high. Looking to these, it seems that the common man has no place in this world. The price of foodgrains went up by 50 per cent. The price of cloth has reached the climax. The other essentials of life have gone up by 50 to 500 per cent. During war time black-marketing was rampant, but I think that black-marketing reached the climax last year. As far as foodgrains were concerned, last year Government also became a hoarder in addition to the merchants. Government stocked lakhs of pallas of foodgrains. They supplied this to the common man for some time, but they stopped the supply suddenly and immediately the market shot up. Unfortunately, last year even

rains failed and so the prices of essential commodities like chillies and dhalls went up by 100 per cent. It was a very hard task for the common man to make both ends meet.

Coming to cloth, the common man cannot purchase good quality cloth because there is tax on cotton, yarn and cloth.

Coming to other essentials like imported medicines and children's food, they have gone up by 500 per cent. I am sorry to say that all these things are sold in the blackmarket. I do not know why Government failed to implement the Prevention of Excess Profiteering Act and prevent the rise of the prices of these commodities which have gone up in certain cases by 500 per cent. In such a state of affairs, I do not know how we can make progress and achieve the welfare of the common man. I do not know why the Governor has not said anything about this problem in the Address.

Coming to the Plan, what is it that Mysore has achieved? Where do we stand? We stand last in the order. Our expenditure on the Plan is about Rs. 55 crores and not Rs. 65 crores as claimed by the Finance Minister. When we look to the figures of expenditure in the other States, we find that Madras stands first, then comes Andhra, third comes Kerala, fourth comes Bombay and fifth comes Mysore. If we are not able to spend our target expenditure it is really a shame for us. When I met a Government of India officer he told me: "Your Government cannot spend the money that we have given. Why do you want more money?" Let us take the matching grants and see how much we have lost in social welfare, sericulture and housing. We have lost nearly Rs. 2 crores of Central grants because we could not pay the matching grants. In spite of it, I do not know how the Government boasts itself of progress and also claims that there is no scope for further improvements.

Coming to the industries, the Governor has stated something about one or two industries. But what is happening to the expansion of the Government Electric Factory and the Central Industrial Workshop? Nothing is

heard of these industries. Likewise, is the foundry at Bhadravathi. Hardly we are producing 300 tons as against the target of 1,000 tons a day. We are lacking in progress all round. It is unfortunate that this State should stay behind and I believe that when the other States complete their third plan, we will be completing our second plan. I do not think that this Government is competent enough to push through the plans. When the question of Sharavati was being discussed, Hon'ble Minister for P.W.D. said that we should be jealous of Madras, Andhra or Kerala. But I am ashamed to say that if any Government fails to spend even a pie allotted, it would be an act of a traitor. It is sad to find that when other States are going forward, we linger behind.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is one thing to say that this Government is not doing well and another to feel jealous of other Governments.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—Sir, I have very short time at my disposal and I cannot go into all the figures I have, but I only wish to point out that contrary to what has been stated by the Governor, we are making no progress at all. Government cannot raise its head and say that they have achieved anything substantial. Probably this is due to the storm in the ruling party or because of inefficiency in the Ministry, or there may be other causes, but when one looks at the figures and the actuals, one is depressed to find how backward we are. How the Government contemplate spending 35 crores in the current year, I do not know. I for one feel sure that Government would not be able to spend that much amount. There are ever so many obstacles; we have shortages of raw materials, steel etc. It is too idle to expect that Government would be able to make up the leeway in the last two years of the plan. Now it is 35 crores, next year it may be 45 crores. Of course, one can still hope that this Government will put its heart into work and show better progress in the coming two years. We should accept the challenge and fulfil the targets without allowing a single pie to lapse.

Mysore had the reputation of good administration, but it is our misfortune that we are having bad administration now, probably things follow in a cycle.

***Sri K. HANUMANTHAIYA** (Ramana-garam).—Sir, I want to deal with only two subjects: one relating to the scales of pay of the State Government, vis-à-vis that of the Central Government.

I am indeed glad that the Governor's Address contains a whole page about it. I congratulate the Government on paying particular attention to this burning problem, I may say, 'heart-burning' problem. We are said to be in a Socialist State. The Government of India and the Planning Commission are following the policy of bringing about equality of income as far as possible. To me, after judging the performance of the Government of India and the Planning Commission for the last ten years, it looks as though, they want to introduce what is called, equality of income to the extent possible in convenient sectors. What should really rule the policy is the introduction of this principle first in the Government services. Unless those who are charged with bringing about equality of income apply it to themselves, it would not carry much weight or much conviction. I have pleaded on this issue for the last six years. I have written letters on this subject to the Prime Minister and to the Home Minister. I have discussed this question in the National Development Council. My view is definite. I take it that so far as this question is concerned, there is no difference whatsoever between one section of this House and the other. More than that, I do not think there is any difference between State Governments *inter se*, so far as scales of pay of the State and Central Governments are concerned. I know the practical difficulties. It may be very difficult for the Government of India to reduce the existing scales of pay of the Central Government. I for one would not plead for the reduction of pay of the Central Government services to the level of the State Governments. As a practical man, I would suggest ways and

(SRI K. HANUMANTHAIYA)

means so that this glaring inequality might be put an end to as soon as possible. I made a suggestion six years ago in a letter to the Prime Minister that recruitment to the Central services must be confined to the personnel of the State Governments. The direct recruitment that is now being made by the agencies of the Central Government and by the Public Service Commission runs parallel to the recruitment agencies in the State Governments. This is very costly. This does not also result in equitable justice to all the States in India so far as representation of the several States is concerned in the Central services. If the Government of India decides on this policy of recruiting from State services, two birds would have been killed with one stone. Not only will the State Government personnel have an opportunity to get higher scales of pay, but it will also contribute to what is called, all-India unity. I know, the thinkers of Central Government policies want to make

10 A.M.

Indian unity as strong and as abiding as possible. It is with this view they have established the all-India Services and on the top comes the Indian Administrative Services. If this is likely to strengthen the Indian Unity, I would say that the all-India character of the services in the lower cadre also will strengthen this unity much more and introduce what is called the national outlook in all the services in this vast country of ours consisting of 40 crores. The other day I read the summary of a speech made by the Home Minister, Sri Govind Vallabh Pant. It made me happy. He after all came to recognise the advisability of recruiting Central Government Personnel from the State services. He has more or less conceded the moral basis for it; it now remains for the State Governments and the Central Government to put their heads together and evolve a policy, a machinery of recruiting to the Central Government services from the personnel of the State Governments. Sir, this to a large extent will abrogate this disparity in scales of pay, A first

Division Clerk who gets lower pay when compared to the Superintendent or Under Secretary or Assistant Commissioner, feels no grievance on that score because he knows in course of time if he works efficiently and honestly he is likely to be promoted to those places. It is this feeling that makes him work without any dissatisfaction. The same principle and formula will become applicable between the Central Government services and the State Government services. The State Government Services must be dovetailed into the Central Government services. If this principle is worked out, it will also reduce the expenditure that is incurred now by the Government of India on recruitment agencies. The Central Public Service Commission has become too big and unwieldy sometimes. It has to travel all over India. The Public Service Commissions of the States and the Central Public Service Commission have to co-ordinate their effort and this will result in a good deal of economy of expenditure, time and procedure. I urge upon this Government to state this view before the appropriate authorities of the Government of India and in the National Development Council. I am sure if this policy is adumbrated, support will be forthcoming from every State Government in India. I hope Pandit Govind Vallabh Pant who has accepted intellectually at any rate this proposition will get his hand strengthened by the opinions of the State Government. I want a communication to be addressed by the Mysore Government to the Government of India and to the National Development Council that that is the opinion in the Mysore State and that that is the unanimous opinion of this House, and I am certainly confident that it is also the opinion of the Ministry.

So far as the border question is concerned, yesterday I listened with great concern to what my friend Sri Kothavale said. Whatever his arguments may be, whether sound or based on facts, that is not the approach I approve of. In fact that is the kind of approach that the Ekikaran Samithi and the Maharastra Samithi are making. These arguments lead to what

is called charges and counter charges. These approaches lead to indefinite denials and affirmations. In fact, much of the heat that is found is due to this kind of argument. I am not saying that the Maharashtra people have to be deprived of their rights. Nor am I taking up the stand that the Kannada people have the sole monopoly of appropriating all fruits of administration for themselves merely because it so happens that the Kannada speaking people are in a majority in the State. I claim to have initiated a policy on my own and it was approved of unanimously by the then Mysore Legislature and that policy is the soundest and the wisest policy which we accepted to enlarge this State into what it is today, not because we wanted to create a unilingual State. This Assembly was in favour of what is called a composite State. Even today I do not claim nor does anybody in this House, that this State exclusively belongs to the people who speak the Kannada language. Those who adopt this course of argument will be doing a great injustice to the great reputation that this State has built up for national outlook and common fellow-feeling between an Indian and an Indian. I am firmly of the opinion that to encourage linguistic fervour is to weaken our bond of national unity. It has to be said to the credit of every State in India that they have more or less taken the stand that they should not have recourse to agitation and Satyagraha. The only place in India where this agitation unfortunately is assuming a big turn is the northern border of the Mysore State. I appeal to my friends who want to leave this State and go to another State to see for themselves that merely because they go from this State to another State, wonders will not work. They will not automatically become next day more prosperous. Their standard of life will not automatically increase. They will in no way gather strength or prosperity which they have in view. May be, mere psychology or emotion is counted in the matter; may be that they will feel one day that the stand they have now taken was after all not a very wise one. People in Bellary and some other

areas felt likewise. The then Mysore Government and leadership was able to put before them a correct point of view, namely, that the State belongs to them as much as it belongs to the people who speak the Kannada language. This argument finally weighed with them and we see, Sir, there is no agitation whatever in the then controversial area of Bellary and surrounding areas. I want that good example to be followed by my friends of Maharashtra Ekikaran Samithi. After all, what do they gain? I know, Sir, having been for some time an administrator, the bigger the State, the lesser the efficiency. If there are a greater number of people in a State, no Government will be able to pay individual attention to their grievances. It is physically impossible. Look at the bilingual State of Maharashtra. I think in area, it is the biggest State in India. It is almost three times the size of the present Mysore State. Do you think that your transference to this huge labyrinthine State will bring you any administrative relief?

If anybody sincerely says that their prospects will be better in any way, I for one will respect their opinion. I know that in cooler moments those friends of mine will also realise that a mere transference of a portion of this State to another State will not result in their getting any better deal than they have here. I toured extensively in the northern parts of the State and I have taken trouble to ascertain the views and the grievances of the Maharashtra speaking people. Their grievance is that in the political field they have not been treated by the powers that be in those areas with equitable consideration. If that is so, I for one plead that those Maharashtra speaking people ought to be conceded a better deal in what is called the division of privileges and rights. Nobody in those areas, no set of people, whether it is the Congress organization or whether it is any other party, should make the Maharashtra speaking people or their accredited representatives feel aggrieved that they are not being treated fairly. In the field of recruitment also I have come to know that there is a grievance

(SRI K. HANUMANTHAIYA)

that in the present set up of the Mysore State their representation is not adequate. I have not been able to collect figures to show that the Maharashtra speaking people have not had adequate representation in our services. Even in the formation of non-official committees by Government, their representation has to be real and has to be effective. Therefore, in the administrative and political set up if you assure our Maharashtra brethren that their rights are safe, I suppose they will have cause to revise their opinion. In fact, we in the old Mysore State feel it is a matter of prestige that we have not been able to.....

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—On a point of order. I have been watching the proceedings. I have had a discussion with you. When I wanted to speak to-day you wanted to fix the time limit; first 10 minutes, then you said 15 minutes. I wanted to make it clear once for all. Do you treat all members alike here, or is there any difference here? I refused to speak because you fixed time for me at 10 minutes, then 15 minutes. I said that I was not prepared to bargain with you. I have been watching here from the beginning. I am sorry to say that you did not adhere to any rule at all here. Now Sri Hanumanthaiya is speaking and I think he has already spoken for twenty minutes.

Mr. SPEAKER.—No, it is 15 minutes.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Do you adhere to any rule here?

Mr. SPEAKER.—I have just reminded Sri Hanumanthaiya to close his speech. A few minutes here and there does not matter very much. Of course, in that respect I have been much liberal to the Opposition party. In fact when I said that half an hour should be taken by the Opposition party, they have taken more than 45 minutes. After all, I am trying to adhere to a certain rule. Sometimes a few minutes are allowed here and there. I am anxious that it should not happen, but in spite of that it does happen. But that does not mean that I have been liberal to the other side and not

to the Opposition. I have been liberal to both sides. In fact I have been more liberal to the Opposition side. When Sri Srinivas Shetty saw me, I told him 'You are the Leader of the Opposition. If you want more time I will have no objection.' At the most I told him that I would give 20 minutes because he happens to be the leader. Even then he said 'It is not at all possible for me.' But now all of a sudden he has taken objection to Sri Hanumanthaiya being given a few minutes more. In fact, I have also given more time to Sri Muckannappa. He began at 8.40 and ended at 9.5. Anyway I would request Sri Hanumanthaiya to finish his speech as early as possible.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Therefore, I specially appeal to my friends of the Maharashtra Ekikarana Samithi to treat all of us here as their compatriots, as their own brethren, as their own kith and kin. Do we not worship Shivaji as our national hero? Do you want that we should cultivate a psychology of renouncing the national leader Maharashtra has produced merely because they belong to a different group. On the other hand, Karnataks and Maharashtrians have a common history. If they founded what is called the Peshwa empire which propagated culture in this country for centuries, the Kannada people have to their credit the establishment of Vijayanagara empire earlier for the very same purpose. We have common destiny, common culture and common outlook. Many a time this part of the country and the Maharashtra part of the country have been under common rulership and common administration. Many Maharashtra words are still current in the phraseology that the Government is using in the State. Therefore, merely because of technical reasons, let us not spoil the atmosphere that is accruing for the last few years in our emotional integration.

I have to bring to their notice another important factor that the leadership in the political field is in the hands of North India. Either Maharashtra or Karnatak has not been able to produce one Prime Minister, one President of the Congress to play an

effective role. Let us not quarrel indefinitely on these petty things. We shall take up the privileges and responsibilities of this country as a whole. You have a bright career in shaping the destinies. I want you to take a bigger region and not quarrel about a village or a taluk. I appeal to you on every platform to reconcile yourselves to be our brethren, to be our compatriots.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Mr. Speaker, Sir, the people from the Marathi border areas have been given a piece of advice both by Hon'ble Dr. Nagan Gowda and the Hon'ble the great Sri Hanumanthaiya. Sir, my people have been agitating persistently, agitating for a long time. Our agitation is not of recent origin. It is going on in some form or other for the last two decades or even more. It has taken an intense form since the Report of the States Reorganisation Commission was published. I would like to request the Hon'ble Members here to consider dispassionately why my people are so persistently and consistently agitating. I have come here to attend the session with a very heavy and painful heart.

My people are engaged in a satyagraha campaign that is started since 1st November 1958.

[**SMT. K. S. NAGARATHNAMMA** in the Chair].

From five different places, more than 10,000 people have offered satyagraha and more than 2,000 satyagrahis are clapped in various jails of the Mysore State. Why my people are undergoing these, sufferings hardships and privations? Why are they agitating persistently? That is a question for consideration. I would appeal to the members to look at our problem from our view-point. We have been told that this is not a unilingual State. But for all practical purposes this is a unilingual State; it is a Kannada State. I must submit that this is not only an emotional problem; we are not looking at this problem from a psychological point of view. This is a matter of day-to-day practical difficulties. We have to face practical difficulties at every step in matters of

administration, in matters of education, in matters of trade and commerce, in matters of culture and in matters of language. In so many matters of day-to-day life we are undergoing practical difficulties in our Marathi area. It is not merely an emotional approach; we want to be with Maharashtra for our very future. The Hon'ble Member Sri Hanumanthaiya spoke very highly of Maharashtrians and I thank him for that. Even if we are to shape the destinies of this nation, we must be with Maharashtra and our Maharashtrians brethren. As Maharashtrians we aspire to do that. With an ineffective and insignificant minority in this State we cannot do that.

We are only 6% in the whole State and in our area we are only 3% of the total population of the State, that is, insignificant and ineffective minority. But in the area we claim, which is contiguous, we are in a majority of 70%. We are told that we will be given safeguards for our rights and privileges. It is a common experience in this country that the safeguards for the rights of minorities remain only on paper. They are never brought into effect. That is the sad experience of minorities in this country.

Then Sri Hanumanthaiya said that the agitation should be stopped. Bellary people stopped their agitation because they got justice. But my people have not yet got justice. They are working under great injustice and the wrong done to them has not been set right. We have waited patiently for two years. Dr. Nagan Gowda advises us to have constitutional means. My hon'ble colleague Sri V. S. Patil and other colleagues of the Samithi have already pointed out that we have adopted all constitutional and democratic methods. Meetings, Harals, demonstrations, resolutions, delegations, deputations, elections, bye-elections—we have tried all these methods but we have failed to get justice done. Only as a last resort we have taken up to the satyagraha from 1st of November. This satyagraha has been forced on us by this Government. On account of the intransigent and unprincipled policy of this Government we have

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

been forced to resort to satyagraha. I will come to that later. But before that I want to answer some of the allegations made by Sri Kothavale. Sri Kothavale had passed some very bad, harsh and unkind remarks about satyagraha. He labelled our Satyagrahies as hired mercenaries. I challenge Sri Kothavale to prove this charge. 10,000 people have offered satyagraha. Is it ever possible for any person or any organisation to hire mercenaries in thousands? Let me point out that many responsible persons have participated. M.L.A.s, M.P.s, Municipal Councillors, Sarpanchas and Panchas of Grama Panchayets, leaders, lawyers, merchants—many responsible citizens have participated in the satyagraha in large numbers. It is no use calling them as mercenaries.

Then Sri Kothavale tried to misguide this House by saying that 75 per cent of the satyagrahies came from the Bombay State. This is utterly false. I challenge Sri Kothavale to prove these figures because Government must have facts and figures about satyagraha. Let the Government come forward and tell this House exactly how many satyagrahies have come from outside the State, from Bombay, from Maharashtra. Of course some 10 to 15 per cent have come from Maharashtra to offer satyagraha in the border areas. They have come only to show their active sympathy for our cause that is all. But an overwhelming majority, about more than 80 per cent of satyagrahies have come from the local areas from towns and villages of Marathi areas. I am very glad that the Hon'ble Member Sri Hanumanthaiya did not approve of the approach made by Sri Kothavale. I would request persons like Sri Kothavale to look at the problem from our viewpoint, to have a dispassionate and unprejudiced consideration about the border problem. I would request Sri Kothavale and other members of this House to know why we are agitating; that there must be home cause. Greatest injustice is done to our people. We are not fighting with our Kannada

brethren. Dr. Nagan Gowda was good enough to tell us that we should not have bickerings. I assure this House that there are absolutely no bad feelings between the Maharashtrian and the Kannada sections in the border area. We are living as brethren. We are fighting against injustice that is done to us by the Government. We want justice done to us. I may tell the House that we have been forced to take to satyagraha on account of the intransigence and the unprincipled policy of this Government. This Government is holding unreasonable attitude leaving the border problem.

One more point about Sri Kothavale's statement. Sri Kothavale has given figures of the Marathi population in various taluks and has conveniently forgotten to give the figures of the Kannada population of those various taluks. I would like to quote here the figures of the Kannada population of the various taluks in our areas. According to the 51 Census, the Kannada speaking population in Karwar Taluka is 22.6 per cent, in Supa Petha 8 per cent, in Haliyal Taluk 22.6 per cent, Khanapur Taluk 34.5 per cent, Belgaum Taluk 35.5 per cent and in Chikkodi Taluk 45.3 per cent. In all our border areast he Kannada people are in a minority. If you take taluk as a unit, there also they are in a minority. They are a minority even in villages. In all our villages we have got absolute Marathi majority. Even in Belgaum town the Marathi population is 54 per cent and the Kannada population is 23.8 per cent only and so we are in an absolute majority there. So we want to go to Maharashtra because we form a compact and contiguous area, but this Government is coming in the way of our going back to Maharashtra. This Government is not agreeable to any reasonable proposition and that is why our question could not come up before the Zonal Council. The talks between the Chief Ministers of Bombay and Mysore failed and bore no fruit. An argument is very often advanced that this border problem, especially the Belgaum problem, is closed once for

all. I submit that this problem is kept open by the Central Government as well as by the Parliament. I would read some extracts in this connection from the speech of the Union Home Minister at the time of the passing of the S. R. Act.

10-30 A.M.

“There are two things which have been specifically mentioned for the consideration of the zonal councils boundary disputes and safeguards for linguistic minorities. So, I should like to give a little quiet, a little sense of comfort, relief and rest to the country. To have this sort of wrangling continuously does not seem to me to be in the interest of the tranquillity that we need or all desire. So, let us hope that when the new States are formed, the boundary disputes will be settled by them.”

This is the expectation of the Central Government. Now I will read another extract from the speech of the Union Home Minister:

“The Zonal Councils have been authorised to deal with all these boundary matters pertaining to readjustment of territories lying on the common borders of the States. I hope that when the zonal councils are formed, the zonal councils will meet and endeavour to resolve the disputes, because after all, the goodwill of neighbours is of much greater value than a small patch of territory; and it should be possible for the States concerned to settle these minor differences between themselves.”

These are minor differences. This Government has put forward another strange argument that it is willing to make minor changes. What is the distinction between minor changes and major changes? I fail to understand that. The re-organisation of States was a major change but the transfer of a border area from one State to another is only a minor change.

Then, Sir, this Government is not willing to adopt even the accepted principles for settlement of the dispute, such as in the case of Bellary and that between Andhra and Madras States. This Government is not willing to accept even the principle of arbitration. This Government has rejected the proposal for appointing an arbitrator. Why? Because the case of the Mysore Government in respect of border areas is weak. As one of the Journals of Bangalore has put it, Mysore's case in the Marathi border areas is weak and that is why this Government is not agreeable to any reasonable proposition. This Government is putting a stumbling block in our way and that is why our people have resorted to Satyagraha.

As my time is up, I conclude.

ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ (ಕುಪ್ಪೆಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೆನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಎಂದರೆ ಗಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸುಖ ಮತ್ತು ಆದರ ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸರಿ ಯಾದ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫಲವೇನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಗೊಂದುಸಲ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಲನು ದೂರವಾಗಿ ಊರಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಊರಿನೊಳಗೆ ತಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ

(ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ)

ಜನರು ಕೂಡ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ತಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಊರಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ ತಿಪ್ಪೆಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕೂಡ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಯೋಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಕರೆಭೂಮಿ ಇಂಥಿಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಸ್ವತಃ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕನಿಂದಲೋ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆಯ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಗಾಂವ್‌ರಾಣಿ ಎನ್ನರಣಮಾಡಿ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ವತಃ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಗಾಂವ್‌ರಾಣಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜನ, ನಮ್ಮನ್ನು 'ಎನ್ಸಿ, ನಮಗೆಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು, ಆದರೂ ನಮಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಂವ್‌ರಾಣಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯದಿರುವುದು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷಯಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಅವರು ರೋಡುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ಲಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತು. ಅವರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಚಿಂತಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕವೇನೂ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಜನರೇ ಮುಂದೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ತಾವೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗೇನೋ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನೋಟನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಸ್ತೆ, ಕಾಲುರಸ್ತೆ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂದಿರಸ್ತೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಫುಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಲು ರಸ್ತೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಫುಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಹೊಲಗಳಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಫುಟು, ಆ ಕಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಫುಟು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹೊಂದಾಣಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಫುಟು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬಾಂದುಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ರಸ್ತೆ-ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಅವನಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ದಂಡ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅನಂತರವೂ ಏನೊಂದೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನಿತ್ತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಾಂವ್‌ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ತೀವ್ರವಾದ್ದು ಆಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ರುಗಾಡಲು ಬಂದಿರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿತು ಎಂಬ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೋನ್‌ರ ನಿರಾವರಿಯ ಸ್ಥಳೀಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ನಿರಾವರಿಯ ಬಾಬಿನಿಂದ ರೊಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ಹೊಸ ಬಾವಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗೆ ಏಳನೇ ರೂಪಾಯಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 30-40 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. 10-15 ಎಕರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನುಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಎಕರೆಗೆ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವ ಜಮೀನಿಗೆ

ಅವರ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊಸ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಒಕ್ಕಲಿತನಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗದಂತಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಭೂಮಿಯ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಈಗಿನ ಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ಕೊಟ್ಟರೆ-ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ-ಅಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನೋಡನೆ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಹೈರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಈಗಲೂ ಈ ನಮ್ಮ ಭಾಗಗಳು ಹಿಂದೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ತೀವ್ರ ವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಗಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದುಗಳು ಬಹುದು. ಅದ ರಿಂದ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ದೊರಕುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗ್ರಾಮಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಇಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಪಾಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನನ್ನ ಈ ನಾರ್ಕಾರು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರ್ವಂಚನೆಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದು ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ದೇರದೃಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಅನೇಕ ಅಂಶ ಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸ್ಪೇಷಿಟರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಅಡಳಿತದ ವರದಿ ಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಏನೇನು ಸಾಧಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ಕಲಕಿರುವುದೇ ಕಲಕುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ರಾಜ್ಯದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇ ಕೆಂಬ ಆಶ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತತೆ ಎದ್ದು

ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಆರಾಜ್ಯದ ದೇಶೀಯೋ ಮಾಡಿದ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದ ವರದಿ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವ ವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದರೂ ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳು ಇದ್ದರೂ, ಬಹಳ ಜನರು ಅರೆಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿ ರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಪುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ, ತೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ, ಪಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ರಾಮರಾಜ್ಯ ಆಗಲಾ ರದು. ಅದು ವೆರ್‌ಫೋರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ವಾತಾವರಣವು ಅರೋಗ ಕರೋಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಪ್ಪು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಭತ್ತದ ಶೇಖರಣೆಯು ಒಂದು ಅಜ್ಜಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಯಾವಾಗ ಹೊರಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂದು ನರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ವಿವರವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣು ತ್ತದೆ. ಯಾವುದೂ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಬತ್ತವನ್ನು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ತಾನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಬತ್ತ ವರ್ಷ ವೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not correct. ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಬತ್ತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ದೇವೆ. ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕು ದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಅನ್ಯಾಯವು ದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಅದರ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡು ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬತ್ತವನ್ನು ಹರ್ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ರೈತ ಪರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹಲ್ಲಂಗ್ ಪರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿ ದೇಶೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ರೀತ್ಯಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ವೈಖರಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬತ್ತವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಹೊರಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಅಭಾವ ಎಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಲಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು? ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕು? ರೈತನಿಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ದನ ಕರುಗಳು ಇವೆಯೇ, ಎತ್ತುಗಳು ಇವೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ವರದಿಯು ಊಹಾ ಪ್ರಪಂಚದ ವರದಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಯಾರೂ ಕೇಳದೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ರೋಗದ ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ನಿಜವಾಗಿ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ವಿಷಯಪೂರಿತವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕೈತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲರ್ಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಎಂದರೆ 10ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ 1958ರಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಳಗೇಷ್ಟು, ಗಾಡಿಸೆಟ್ಟಿಗಳೆಷ್ಟು ಎಂದು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಅವರಿಂದ ಜವಾಬು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಳೆಗಾಲ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ಗುಳ, ಗಾಡಿಸೆಟ್ಟಿಗಳಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತೀಕ್ಷಣವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ವಗೈರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಆಚಾರ್ಯ ವಿನೋಬಾಭಾವೆ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ, ನೆಹರು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡು, ಒಡಕ, ಮನಸಾ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆಡಂಬರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೆ, ಅಸಪ್ಪಜಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಯಾವನೂ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ N.E.S. people must be whipped. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಿಸ್ತರಣಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. "They must be whipped alive. They are traitors in my constituency. They have acted as traitors inasmuch as they have passed and paid a false bill when there was no work done at all. It has happened in Holenarasipur Taluk. You have simply referred the matter to the local officers." I said so to those N.E.S. people, ನಿಜಾಂಶ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿ; ಸುಳ್ಳು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿ

ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜ ಎಂದು ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಂಗಾರಡ್ಡಿ (ಯೋಜನಾ ಶಾಖೆಯ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನೂಟೆ ಬರ್ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮನುಷ್ಯ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆಂಟ್ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 140 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಟೂರ್ ಆಡಂಬರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

11 A.M.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು N.E.S. ಬಂದೇ ಆಹಾರಾಭಾವ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು. ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅತಿ ತೀಕ್ಷಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರಿಯ ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ರುಜುವಾತು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know from the Hon'ble Member whether it is a case of corruption or a case of false measurement.

Sri Y. VEERAPPA.—It is a distinct, evident case of false measurement. They have not taken suitable action according to law. I am going to give details. It is the act of an individual. It is not the act of all people. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಆಹಾರಾಭಾವ ಹೇಗೆ ಹೋದೀತು? ಹೆನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿಕೊಡುವು. ಇನ್ನೂ ವೇದಾಂತತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸರೈ ನಡೆದಿದ್ದೀರಾ? ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದು; ಅವನಿಗೆ ಏನೇನು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೀವುಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆ. 27-12-1957ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹೆನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ, ಆ ರೀತಿ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅಂತರವಿರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು

ಸಾಧರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ ಸಂಬಳ 200—20—400; ಆದರೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಗಳ ಸಂಬಳ 200-15-350 ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ, ಅದೇ ಪರೀಕ್ಷೆ—ಇದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ P.W.D. ಇಲಾಖೆ. ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಗಳಿಕೆಯುಂಟು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರದ್ವೈಯವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದನೋ ಹಾಗೆ ಜನ್ಮಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಅವರು ಕೂಡಲೇ ತನಿಖೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರಕಾರದವರು 3,800 ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೊಳೆತು ನಾರುವ ನೀರಿನ ಗುಂಡಿಯಿದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅದು ಯಾವ ಕಾಲದಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನರಸಿಂಹನಾಯಕ ಪಾಳೆಯಗಾರನ ಕಾಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೆಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಆಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆ. Health Department, Hassan, recommended. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನ ವರದಿಯನ್ನು P.W.D. ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ದುಃಖವೆಷ್ಟು ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯ ಕಟ್ಟುರು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು illicit distillation ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲು ಅರಿಯದೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಆ ಕಳ್ಳಧಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಅನೇಕರು ರೋಗಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧ

ಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು? ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಾರ್ಥ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅರಕಲಗೂಡನ್ನು Dry area ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನರಸೀಪುರವನ್ನು Wet area ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಡಿದು ಅರಕಲಗೂಡಿಗೆ ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಅವರಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದು ಯಾವ ನೀತಿ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗಳು, ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾವ ಹೋಟಲುಗಳನ್ನು ತಾನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ತೊನ್ನು ಮುನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಂತೆಯೇ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಫಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವವರಾರು?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಡಾಮ್‌ಸೈಲರಿ ಟ್ರೀಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಚುಚ್ಚುವುದು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಬೇಡವೇ? ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆ ಮಠ ಇದೆಯೇ? ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ ಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಟ್ರೀಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಕ್ಷಯರೋಗ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೊರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದವನು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಜನ ನಿಬಂಧವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 140 ಮೈಲಿ ದೂರ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮರ್ ಬಸ್‌ನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri B. SHAM SUNDER (Bhalki).—Mr. Speaker, Sir, we are in a democracy in which the Prime Minister had decided to say that "I love her as my daughter: I work with her as my colleague and I admire and obey her as my leader". It means all others should "obey her"; love him and his daughter his will; and that is the democracy in which we are living. I do not want to dilate on that. I do not want the people in this country to believe that the party in power will one day or other bring a socialistic State in India. Recently there was an amendment proposed or they are going to propose an amendment to the effect that the word "sovereign" is to be replaced by the word "socialistic" and what socialistic Government thus means is easily indicated by the people in power.

(SRI P. SHAM SUNDER)

That is about the work of Central Government.

Now coming to the State in which we have been making all sorts of promises—recently this Government had decided—excuse me for using the same word “decided”—to call except one community all other communities as backward. The rights given to the Scheduled Castes by the Constitution are going to be ignored by the conspiracy of the party in power creating all sorts of backward classes in the country. As far as this caste system is concerned, my amendment is unpleasant. It is because what I have felt I have indicated here. In November last I wrote a letter to the Chief Minister about the equation of posts and as to what he had done about it. He had not the courtesy to reply to me in time. Some Secretary or Assistant Secretary replies to me after three months. He made another statement in the last session that it would be announced just before the commencement of this session. The Government have failed in that. I do not want to go into the details.

I will place before the House views about this caste system. According to the Constitution or resolutions passed by the party in power in the Assembly and in their meetings that they are going to do away with caste system, I ask how far have they succeeded? I have got a gazetted list and if you go through it you will find the first person, the second person and the third person of the same community. I do not blame the entire community. Let me take the Industries Department. Who is the first person? Excuse me if I use the word ‘Lingayet’. Who is the second person? Excuse me if I use the word ‘Lingayet’. Who is the third person? Excuse me again if I use the word Lingayet. I do not want to give names.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—Please give the names.

Sri B. SHAM SUNDER.—I have got a list. If the Chair permits, I shall give the names, Sri B. D. Jatti, the Chief Minister, holds the portfolio of the Industries Department; the Vice-Chairman of the Mysore Iron and Steel

Works, Bhadravati, is Sri Sivananjappa, Lingayet; Sri Mallesiah, Additional Director of Industries, Lingayet; Sri N. V. Siddalingappa, Deputy Director of Industries, Lingayet; Sri K. L. Nanjappa, Assistant Director of Industries, Lingayet.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Government itself is a Lingayet Government.

Mr. SPEAKER.—There is no Government as Lingayet Government.

Sri Y. VEERAPPA.—Is it his intention that we should have Arumugham Government? (*Laughter*)

Sri C. M. ARUMUGHAM.—We want an excellent Government.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I am afraid, Sir, that a very very unhealthy tradition is being built up. “Lingayet” merely means manliness. If it is a Lingayet Government it means ‘a manly Government’. (*Laughter*)

Sri B. SHAM SUNDER.—It is very unhealthy. I do not want to use any other word for it.

These are the three posts held by Lingayets in the Industries Department and it is not only in this department, but other departments also, this is the case. I do not want to deal with it and waste the time of the House. Anybody can go through the gazetted list. They want to have their kith and kin put over other people. In my parts there are Lingayets; they are my best friends; they are not of this sort who are in power.

I will give another instance. The Education Minister has left his seat. In my constituency at Bidar there is a school, by name Karnataka Rashtriya Vidyalaya. The Head Master of that school reported through the Inspector to the Deputy Director of Education that the management of that school have misappropriated sums to the tune of Rs. 10,000. An enquiry was instituted and the management was found at fault. The report was submitted to the Director of Public Instruction. Up till now nothing has been done and I met some of them and I was informed that the Minister and some other Ministers were so interested in that communal organisation that they did not want to bring that organisation into disrepute

Instead of punishing or prosecuting the members of the management they have slowly changed it to an enquiry against the Head Master.

Just three days back I showed a telegram received from Gulbarga to the Chief Minister as to how atrocities were being committed by the caste Hindus in the taluk. Up till now Government had done nothing for the land being distributed among the Harijans. All those people who are in possession of these lands are afraid that these lands will go to Harijans and so they have begun to persecute the Harijans. They are assaulting the Harijans. They are not allowing the Harijans even to go near the wells to draw water. In the face of all these things we are sitting here, taking the name of Basavalinga. There can be no real Linga in the so-called secular State.

Sri Y. VEERAPPA.—Sir, can a member refer to a particular God in such a way as to wound the feelings of the people? If he does that he is inviting trouble.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I rise to a point of order. When the Hon'ble Member Sri Sham Sunder was speaking about some community, the Hon'ble Member Sri Y. Veerappa, the so-called P.S.P. leader, said that we were inviting trouble. Is it proper for a member to say that we are inviting trouble?

Sri Y. VEERAPPA.—I repeat that you are inviting trouble.

Mr. SPEAKER.—That is the opinion of the Hon'ble Member. I cannot check him from saying what he feels. You have every right to hold your own opinion.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—My point is whether a member can say that we are inviting trouble.

Mr. SPEAKER.—If he thinks so, he can say that.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Then I say he is also inviting trouble.

Sri B. SHAM SUNDER.—Yes, it is the privilege of every member to say what

he likes. That is how democracy works. It makes people fight against each other.

* * * *

Then, Sir, our Ministers go from district to district, village to village and house to house. I want to ask them what they do there. May I tell the House what they do? They get their pay from Government to do the work of Government and not to do the work any political party. I can give instances where our Ministers have gone to villages and told the people "if you join the Congress we will give you Rs. 4,000".

Then, Sir, we were members and we are members of the Scheduled Castes Advisory Committee. The name of this Committee has been changed from time to time. We have passed several resolutions in that Committee and we expected that they would be put into practice, but nothing has been done by Government in that direction.

The population of the Depressed Classes and the Scheduled Castes people in our State is more than 40 lakhs. From the Administration Report I find that something like 20 000 houses have been built for them at a cost of Rs. 2 lakhs. That works out to about Rs. 300 per house. Can these be called houses? They are worse than mud huts. They are not hygienic for people to live in. I can quote instances from other countries like Russia and China where they have built lakhs and lakhs of beautiful houses for their people. I find that in our Governor's Address there is a very interesting sentence in which he says that special attention is being paid towards the welfare of the Scheduled Castes, but if you look at the condition of the houses built for them, you will find that the places are unsuitable and the houses are unhygienic.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member has taken more than ten minutes. He should kindly conclude.

Sri B. SHAM SUNDER.—I am a strict disciplinarian. I shall sit down if you ask me to sit down.

(SRI B. SHAM SUNDER)

Now Government is indulging in the unnecessary and false propaganda that they are the well-wishers of the common people and the Schedule Castes in particular. This is the slogan of every Minister, every member of the Congress community. But I am afraid that as long as they continue in power and shape the destinies of the people of this nation, no justice would be done and the Scheduled Castes would not be uplifted.

11-30 A.M.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am very sorry that I was able to catch the eye of the Speaker only at the tail end of the day's discussion. I have sent in a number of amendments and if I have to do justice to each one of them, it would be an impossible task. In any case, I hope the Speaker would be good to me, as he always is. (*Laughter*).

This Government and this ruling party conceived twice within two years' time. First they brought out a premature baby. Due to mal-nutrition and carelessness, the baby died within a year's time (*Laughter*). The ruling party thought over the matter and they tried to bring another baby. and I am sorry to state that they have this time brought a still-born baby. (*Renewed Laughter*). This Government is still-born. What is the use of speaking to a still-born? It has no ears, nor eyes to see. Neither it cries, nor can hear cries. It neither needs a cradle nor a coffin. It is already dead and remains to be buried. (*Laughter*).

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Then why are you talking to it?

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—He is talking to the mother, not the baby.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Yes. I am talking to the ruling party which created this dead baby. Though Governments come and go, after all the ruling party continues and my only request is that they should make efforts to bring in more normal and healthier babies. (*Laughter*).

Sir, it is more than ten months since the present Government stepped into power, but I am sorry to state they

have not understood, they do not have the capacity to understand and they have thoroughly and miserably failed to understand the meaning and the implications of the various constitutional safeguards. I am not standing here to criticise the tours of Ministers. I believe they should tour more; in fact the Chief Minister should tour by plane. When he was the Chief Minister of Jamkhandi he had a few patches of lands to care for. Now he has nineteen districts. We will give him plane. But I am worried about the ignorance displayed by the Ministers in respect of the directives contained in the Constitution of this country. Article 47 says :

“The State shall regard the raising of the level of nutrition and the standard of living of its people and the improvement of public health as among its primary duties and, in particular, the State shall endeavour to bring about prohibition of the consumption, except for medicinal purposes, of intoxicating drinks and of drugs which are injurious to health”.

Sir, the Government seem to be totally unaware of the existence of this Article. Now I will refer to the remarks made by my friend, Sri Narasimha Reddy. I always like him; he has a charming personality. (*Laughter*)

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, I object to this love making. (*Laughter*).

Mr. SPEAKER.—At least it has the merit of being open. (*Renewed Laughter*.)

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is too open.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, yesterday Sri Narasimha Reddy was kind enough to refer to me and say that in the past I opposed prohibition. It is not so, Sri Narasimha Reddy. (*Laughter*). I mean, I speak through the Speaker. (*Laughter*).

The Government has no policy whatsoever with regard to prohibition. The directive principles of the Constitution enjoin upon the Government to bring about prohibition. This Congress Government came into existence in 1948 and after eleven years, they are

unable to say whether they are male or female. (*Laughter*). They must be able to say that within such and such time, they would introduce prohibition in the whole State. Sir, my friend Sri Rachiah is there. Sri Rachiah makes a lot of speeches (*More laughter*).

Sri B. RACHIAH (Minister for Excise and Social Welfare).—Yes, and I have put them into action also.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—No, no. Who says that? Is the Minister aware of the directive principles of the Constitution? Has he cared to go through them at any time? Sir, this subject of prohibition is connected with health. I do not know why the Health Minister is not given this portfolio. At the time of the veteran parliamentarian Nijalingappa's Government also this subject of prohibition was connected with excise and in the Ministry of my friend from Jamkhandi also that excise and prohibition continues to be with one and the same person. (*Laughter*) I do not know if my friend the Health Minister—he was not well himself for some time—has ever gone through the provisions of the Constitution to find out what subjects he should be interested in.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Poor man; he has no time.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I know that. Government have not brought any statistics in regard to public health. How many nurses, for example, do we require for this State? You may know, there was a Committee called the Bhor Committee.....

An HON'BLE MEMBER.—It is an old story.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—But it is new to the Minister (*Laughter*). That Committee said that for every 500 population there should be a nurse. This bride, this Government, is ten months old and of course there is a lot of time for the ruling party's toleration. They are going to remove it shortly. (*Laughter*). Sir, I was saying that we required one midwife or every hundred births. We require 40 thousand nurses and 8 thousand midwives and 4 thousand public health nurses. Compared to these requirements, how many nurses are we

training? I would request the Government to appoint a Committee to go into the whole question of the working of the Health Ministry.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You called the Government, still-born. Why should it appoint a committee?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—A still-born baby has no right to exist. (*Laughter*). You should disappear and bury the baby.

Mr. SPEAKER.—What he means to say is that when the baby was born it was still-born, but it started living since then. (*Renewed laughter*).

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am very happy that Sri Channabasappa always speaks the truth. Now he accepted that Government was still-born. I like him very much for that.

Now, in the entire State there are only 700 nurses. When are we to reach the targets? Is there any programme? I am afraid, not. That is the reason I demand the appointment of a committee to go into the whole question. There is no harm in appointing a committee. As against our requirement of ten thousand doctors, we have only 1400. So, we need more doctors. We will have to educate more doctors. For that purpose, we will have to start more medical colleges. There is one Medical College here, one at Mysore and there is another Medical College at Manipal. Why the Government has not taken action to recognise it or help it? Even with regard to recognition by the University, there is quarrel between one person and another. You might have some political enemies or some other enemies. But when you come into power, could you use that power to put down your enemies?

Sri B. D. JATTI.—Does he mean to say that this Medical College is not recognised by this Government?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—No assistance is given because of rivalry between one person and another.

Sri B. D. JATTI.—It is a wrong presumption in the first place.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I presume always rightly. It may be a wrong presumption from the view-point of the Chief Minister. Others say that all

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

that you have done is wrong and the entire Government is inefficient. What else is it?

Sri U. S. NAYAK (Udipi).—They are levying and collecting a lot of money from the students.

Sri K. K. HEGDE (Minister for Public Health).—Even the State Government is assisting the Medical College. They have provided all hospital facilities; by upgrading the hospital in Mangalore, we have given them necessary facilities; but for that hospital, the College would not have existed.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am just saying that the Government is not assisting. Because no assistance is given by the Government, the Medical College authorities are collecting money from the students. But the Government should realise that they are collecting money for the maintenance of the College. What is the Government's contribution apart from hospital facilities at Mangalore?

Sri K. K. HEGDE.—The hospital is meant for the College.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—But the Hon'ble Minister is not doing anything for the College. To get out of a College successful a candidate, requires Rs. 18,000. Knowing that, you have not done anything. For admission to the Medical Colleges at Bangalore and Mysore, the Government appointed two committees. But I do not know why in none of the Committees, the Director of Medical Services is there. He ought to have been there as the Chairman of both the Committees. I do not know what happened. The Mysore Committee also met in Bangalore. What was the reason for it? Was there any instruction from the Health Minister that the Committee should meet here?

Sri G. N. PUTTANNA (Tumkur).—Perhaps to get T.A.!

Sri C. M. ARUMUGHAM.—They are officials and they won't get much T.A. It is only the non-officials and Ministers that get more T.A. I want to know why the Committee came to Bangalore. Is it to take instruction from the Health Minister to give seats to certain

candidates? Quite a lot of things have happened in the Medical Department and specially in the Public Health Department and I want the Chief Minister to look into this matter. Medical education should be separated and taken off from the Health Minister. Let him be there to look after public health and hospitals. From the Education point of view, you have two Ministers in the State, one a Deputy Minister and another a full-fledged Minister.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member should finish his speech. He has already exceeded his time.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I was all the while under the impression that there was a constitutional provision that we were a secular State and that we had a secular Government. But it is not a secular State; it is a communal State. The P.S.P. have no community; they are Praja-socialists; they never think about caste system. If you say that this Government is built purely on merits and merits alone, then I put the question to my Jamkhandi friend: how many Ministers are there belonging to different communities? Why do you take community into consideration?

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Deputy Minister for Finance).—Can the Hon'ble Member refer to an Hon'ble Member as Jamkhandi friend? Should he not refer to him by a particular appellation?

Mr. SPEAKER.—It is not wrong to refer to a member as friend from Jamkhandi. But it may not be so happy an expression.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Parliamentary convention is not to address a member by name but to address him by the place from which he was elected.

Mr. SPEAKER.—I am talking with reference to a certain situation. Since he is the Chief Minister, the member may address him as 'Hon'ble the Chief Minister' or 'Mr. Chief Minister'.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Somebody was telling that merit and merit alone was taken into consideration, and that the ruling Party took persons who had put in more experience in the Legislature, for instance, Sri Mariappa

is there for the past 30 years, Sri Subramanyam is there for more than 30 years and Sri Channabasappa is there for a considerable number of years. But the Congress Ruling Party takes candidates only on caste considerations. In the Constitution they have stated that caste is prohibited. But casteism is there. I can say the Ministry is built on caste system. The majority of the Ministry are Lingayets because the majority of the population is Lingayet. If that is not true, let the Chief Minister stand up and say it is built on merit and meirt alone. There are 4 Lingayets, 3 Vokkaliga Ministers, one Kuruba Minister, one Scheduled Caste and one Brahmin. I always say that P.S.P. has no caste or creed or colour. If Congress Government has no caste, why a Scheduled Caste Member should be a Minister for Scheduled Castes alone? Why not a Brahmin take up that portfolio? Why do you put a Scheduled Caste man to look after the welfare of the Scheduled Castes?

MR. SPEAKER.—He won't do it so well?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—You say you agree that that particular man will take more interest

SRI G. VENKATAI GOWDA.—Congressmen are supposed to have renounced communalism!

SRI C. M. ARUMUGHAM.—We are saying that the Government are not able to have proper control over the machinery. It is for the simple reason...

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member's time is up.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—While speaking about the Chief Minister, if you ask me to stop, people will misunderstand my position.

MR. SPEAKER.—I want the Hon'ble Member to withdraw those remarks. After all, I have no sides as such.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I always have regard for the Speaker. Our Chief Minister holds the portfolio of I.A.S. and I.P.S., General Administration, Secretariat, Public Service Commission, High Court, Silk Industry, Planning and Development, Home, Commerce and Industry and road transport. One single individual holds

so many portfolios. Because he is overburdened with work, he is not able to pay much attention to the Police Department. Therefore, a lot of corruption is prevailing in that Department. Even when there were nine districts during the time of Sri K. C. Reddy, we had a Minister for Home. Now there are 19 districts. There is no separate Home Minister. Of course, the Deputy Minister is there. I do not know what portfolio he has got. He visits only jails. The Chief Minister always makes very sweet speeches wherever he goes and he has gone to the extent of even having his speech recorded and he has taken a film also. It is good that the speech should be heard. He always speaks about the Scheduled Castes and Tribes. Sixty categories of appointments have been taken away from the Public Service Commission. Who do you talk much when you are not able to do anything about these classes of people? You say that there is no caste system and after ten years' time you are going to remove it. What is it that you have done? In ten months' time you have taken away 60 categories of appointments from the purview of the Public Service Commission. Mr. Speaker, sir, you were also working for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and you have been known as the hero of the Scheduled Castes in your constituency.

MR. SPEAKER.—I am sorry, it is too much for me to swallow.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The other communities are capable of looking after themselves. So far as the Scheduled Castes and Scheduled Tribes are concerned, they always depend upon the leader. As per the provisions of the Constitution, for recruitment and consultation of the Public Service Commission, the Government brought a resolution. So far they are not able to implement it because their position is temporary. Even with regard to the present Ministry, I do not know how long it will exist. They have taken away 60 categories of appointments from the purview of the Public Service Commission contrary to the Constitution. As you know, Sir, you very rarely find a M.Sc., a B.Sc., or B.E., in

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

the Scheduled Castes and Tribes. They are generally primary or fourth class or L.S. and they are appointed to class IV posts. Our Chief Minister holds the portfolio of road transport. Can't he appoint candidates of the Scheduled Castes and Tribes in the Transport department? When the Constitution came into force in 1950, they were saying that they were going to implement every word of the Constitution. They always make ceremonial speeches that they are safeguarding the interests of the Scheduled Castes and Tribes. What is it they have done? They have done nothing. They have no right to exist. Since they are not able to implement the provisions of the Constitution, I would ask the Jatti Government to immediately surrender their office or resign.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶರಣಗೌಡ (ಜೀವರಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗವರ್ನರವರ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಹಳ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮರಾಠ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಾದ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆ ಬರಿಯ ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನು, ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹವರು ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಸನ ಉಂಟಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿ ಯವರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಲಿಂಗಾಯತರಾದುದರಿಂದ ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯ ಭಾರವಾಯಿತು, ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವರಡ್ಡಿ ಯವರು ಅಂಧದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಡ್ಡಿ ರಾಜ್ಯ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೌವಾನ್ ಅವರು ಮರಾಠಿಯವರಾದುದರಿಂದ ಮರಾಠಿ ರಾಜ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ, ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದುದರಿಂದ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. This is all a farce, ಈ ತರಹ ಎಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Political party based on political ideology has

nothing to do with any religion. Religion is a part of life and an affair of life. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಾದಳದಲ್ಲಿ ಅವನು ಈ ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದವನು, ಇವನು ಇನ್ನೊಂದುಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎನ್ನುತ್ತಾಂತಹ ವಿಚಾರ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ವಿಚಾರ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈತರಹ ಮಾತನಾಡ ಕೂಡದು. ಅವರಂತೆಯೇ ನಾನೂ ಕೆಲವು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವವರು ಜನರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವ ರೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಆಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನನಾ ಮೆಚ್ಚಿ ಪರದೇಶದವರೂ ಇತರರೂ ಅವರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣನು ಸೈ ಗಳಿದ್ದರೂ ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳ ನ್ನೇ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕೆಟ್ಟು, ಶಕ್ತಿ, ಸಾಹಸ ಅವರಿ ಗುಂಟು. ಯಾವ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಇಡೀ ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ ನಾಡದೆ ಅವರು ಕೇವಲ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಅವರ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯ, ದೃಷ್ಟಿವೈಶಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರಾರೂ ಇಂತಹ ನಾಯಕರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೂ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು; ಅದುದರಿಂದ ಇಂದಿ ಯಾದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಡಳಿತವಿದೆ, ಭಾರತದ ಬೇರೆಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತೀಯ ಆಡಳಿತಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಆಡುವುದು ತೋಚಲಿಲ್ಲ ವಿಷಯ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನಾಥಿಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12 NOON

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶರಣಗೌಡ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯದೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಚೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಲಿಂಗಾಯತ ರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ ಜನ್ಮವತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವರವರ ಗುಣ, ಅವರವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದ ಮೇರೆ ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಏನಾಕಾರಣ ಸಮಾಜ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾತೃಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಮಾಜವನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಧರ್ಮವೇ ಜೀವನದ ತಳಹದಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟೇ ಹೊಂದಿದರೂ, ರಾಜಕೀಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಸಾಧಿಸಿದರೂ

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ. ಆದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ integration ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ, ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿದ್ದು ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 10-11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಾದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 136 ಕೋಟಿಯ ಬರ್ಚು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ 76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೂರನೆಯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾರಾಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಬಹಳ ಭಾಗ ಉಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರ್ವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮೊದಲನೆಯ ಬೇಸ್ ಮೆಂಟ್ ನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆತ್ತಿನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿ ಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಹುದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಸನ, ಕೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಿಂದುಳಿದವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಆ ಭಾಗದ ವಿವ್ಯಾಭಾಸ, ಹೆರ್ಟ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವನಿಯಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳೂ ಏಕ ಭಾಗಗಳಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳೂ ಏಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತಾಗಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರಾವ ನಿರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಬಾವಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಣ ಬಾವಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕರು ಬಾವಿಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. 10,000 ಎಕರೆ ನಿರಾವರಿಯಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಕೆರೆಯಾಗಲಿ, ನಾಲೆಯಾಗಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member will please note that the Hattikane and Kanvanala Project are in full swing.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶರಣಗೌಡ.—ಹತ್ತಿಕೋಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಈ ವರ್ಷತಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರ್ವೆಗಾಗಿ ಅರಾಬ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಕೊಂಡು ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜೋಳವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಧಾನ್ಯಗಳೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಸರಬರಾಯಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಡೆದು ಎಲ್ಲ ಬಡ ಬಗ್ಗರಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಹರಿಜನರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗಾಗಿದೆ, ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಕ್ಸೆಸ್ ಆದಮೇಲೆ So called Harijan workers ಎಂದು ಹುಟ್ಟಿದರು. First preference to Harijans and other backward classes ಎನ್ನುವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. It was reduced to ten per cent. ಉಳಿದ ಭೂಮಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಕೋದರೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶರಣಗೌಡ)

ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೈಟ್ ಇರಲಿ, ರಾಂಗ್ ಇರಲಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಳಗಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು 12½ ಮಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ 39 ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 22 ಅಪೊಸಿಷ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, 17 ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರುಗಳು. ಈ 22 ಅಪೊಸಿಷ್ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ, ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಎಂಟು, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ಸ್ 14. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು 350 ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ, ಅಪೊಸಿಷ್‌ನವರು 494 ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ತಮಗೆ ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ವಾಕ್ಯ ಅಪೊಸಿಷ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದುಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, I have done the fullest justice to the Opposition.

Sri K. K. HEGDE.—Mr. Speaker, Sir, before replying to the debate on the Governor's Address let me thank the Hon'ble Members for evincing great interest in the Public Health and Medical Departments and for pointing out some of the defects in the Department, but I regret to note that they have not made any constructive suggestions to remedy those defects. I hope that when they get their chance to take Parts in the general discussion on the Budget they will put forward constructive suggestions.

Last year the Manipal College authorities were permitted to train 24 Licentiates for graduate course. The Government sent 15 subsidised licentiates and recommended 9 candidates at their own cost. Later, 11 students were relieved from the Government end. That was the actual position last year. I was told that they admitted 48 students for that course last year. This year also similar representations were made and we appointed a Committee for selection of these 24 candidates whom Government have committed themselves to send viz., 15 subsidised licentiates and 9 other candidates to be recommended.

The very fact that Government were prepared to recommend only 9 candidates to join at their own cost will make our intention very clear. If we really wanted we could have recommended more than nine students. If we wanted to do that we would not have limited the number to be recommended to nine students at their own cost. This year Government sent 15 students on subsidy basis and recommended 9 students to study at their own cost. Later, I do not know how, some people from the Department sought admission and got themselves admitted in that college. I was told that there were about 26 of them who had got admission there. Some of them have gone away without being properly relieved. I think Hon'ble Members know that to get leave from service for a period of two years requires the sanction of Government and not of any lower Government officer, but there are instances where these doctors have left hospitals even without handing over charge to proper persons in addition to their not having applied through proper channel.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—Is it the fault of the candidates or the officers who allowed them to go?

Sri K. K. HEGDE.—There must have been something wrong on the part of the officers who allowed this. When the matter was referred to me, I examined whether we could relieve some of them. When I made enquiries the University authorities gave me to understand that the maximum permitted in that college was 24 which the Government had already sent.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Then how could the College have admitted them?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Why should the college admit without the permission of Government?

Sri B. D. JATTI.—That is the point which the Government and the Hon'ble House have to consider. My information is that the Karnatak University allowed them to admit only 24 students, but they have admitted about 30 to 40. So somebody must take the responsibility for this discrepancy. I want Hon'ble Members to look into this.

Sri K. K. HEGDE.—This year I received an intimation from the college authorities that they wanted to admit 80 students. When I received that intimation I made enquiries of the University about the number of students that they have permitted. They said that they had permitted the maximum number allowed, i.e. 24. As Hon'ble Members know, there is a dearth of medical personnel in the various medical institutions in the State. So I would request Hon'ble Members to realise how Government could afford to release more than 24, the maximum number that was decided by the Government since last year. I want Hon'ble Members to think whether we can allow this indiscipline to continue. The question for consideration is whether it would be right on our part to join hands with the authorities of the college in flouting the University regulations. Government are still considering what action they should take in seeing that the University regulations are not flouted because we have regard for discipline. That being the position, I leave it to the House to decide the question on the merits of the statement made by me.

Next, coming to Indian Medicine, I admit that the staff position is not so good, but we are trying to do our best with the available staff and conditions. We want to increase the bed strength. We have sanctioned expansion schemes pertaining to the Indian Medical College and with public aid and Government assistance, a children's ward has been started. We have also started a Central Drug Pharmacy. We have also enlarged the herbarium in Lal Bagh gardens and we are going to put up a decent building for the Central Pharmacy with the idea of supplying Indian medicine to the hospitals in the State. On the question of integration of medicines, about which a mention was made, legislation is before you and I am sure the House would enact it soon.

Sir, I know there are several complaints about lack of doctors. The Government is seriously engaged on this problem and is trying its best to improve the present conditions. We are thinking of improving pay scales.

We are also considering whether we could give rural allowance to doctors posted to places with less than ten thousand population and also a non-practice allowance for people employed in the public health services. We have collected some statistics in the various hospitals so that the existing personnel could be employed profitably and rationally.

There have been some comments about the introduction of honorary system. I may say that I am coming from a State where the honorary system has been in vogue since 1930 and there are States which have been having this system since 1927, particularly in Bombay. For the information of the House, I may state that I was an honorary medical officer in the State from which I came. With the experience I derived, I can boldly say that the system has been quite a success in the two neighbouring States. Actually, we intend extending the system to the district hospitals too. Under this system, we are offering the services of highly qualified doctors who could give the best aid to the public.

Sir, a reference was made about lack of medicines in hospitals and dispensaries. I do not deny that there are some places, where, at some time, there may not be sufficient medicines. We have taken every precaution necessary and we have increased the quota by 50 per cent and in order to meet emergencies I have sent a circular in which it is stated that the concerned Superintendents or Medical Officers in-charge could purchase directly medicines worth 500 rupees in hospitals where there are more than 200 beds. The monetary limits for such purchases vary according to the size and bed-strength of the hospitals. I hope the public are not being put to inconvenience for want of medicines.

One of my Hon'ble friends asked for a medical college for Raichur. There has been some agitation about this from Raichur and also from other places. We have been trying our best to press the Central Government to grant us at least one college in the Second Five-year Plan itself and one in the Third Plan and failing this we are pressing for

(SRI K. K. HEGDE)

at least two colleges in the Third Plan. When sanction is accorded, the claims of various districts would be considered.

About the leprosy hospital, I admit that everything has not gone according to our expectations. We have an idea of shifting it and bettering its condition.

About domiciliary treatment, my friend Sri Veerappa spoke about it. Being a layman, he may not know much about this. For his information, I may say that domiciliary treatment is subsidiary to sanatorium treatment. We may have to keep a patient for six months or more. If it is non-infectious, we may treat him in his house.

Sri Y. VEERAPPA.—What I said was that sufficient accommodation was not available. A number of persons are put in a single room.

Sri K. K. HEGDE.—That is a matter of common sense. The doctor in-charge will use his common sense.

About statistics, my friend Sri Arumugham asked whether we had statistics at all. I think he is in receipt of two books, which gives the existing statistics on public health and medical departments. We have also made sufficient investigation as regard our needs for the future. We have increased nurses training this year from 75 to 100. Midwife training has also been increased and other persons requiring training have also been given such training.

Dr. Parthasarathy suggested my paying surprise visits to the various hospitals in Bangalore. I am trying how best conditions could be improved and I have succeeded to some extent. Dr. Parthasarathy was saying that diseases were increasing. Probably he is not aware that malaria has practically been wiped out and now we are taking up a programme of eradication. Government is laying main emphasis on the preventive side. We are opening primary health centres with the idea of educating the public in health measures and whenever endemic or infectious diseases occur, to take such measures as are necessary to prevent their spreading.

Sir, some reference was made to the E.S.I.S. We have started it only five or six months ago. It is still in an infant stage. There are some votaries for the panel system. The Mysore Government decided to adopt the other system and we are trying our best to man the hospitals in spite of the handicaps.

Regarding the complaint made by Sri Mohmood Shariff about admissions to colleges, I may state that every precaution has been taken by the Government to give a fair deal to everyone. The rules have been published in the press and the names of members of the committee have been made public.

I do not know how best I could remedy or rather satisfy all communities.

12-30 P.M.

Sri C. K. RAJAI AH SETTY.—Why there were so many committees?

Sri K. K. HEGDE.—It is inevitable. There were three committees—one controlled by the University and the others by the Government. To adjust themselves, it is a job. There were more than 2,500 applicants. You can very well imagine the volume of work. The Committee sat for 15 days and they were incessantly working for more than 12 hours every day. That was only for Bangalore Medical College selection. For Hubli College they sat for 7 days. To have a fair deal, all the three Committees were requested to go to Bangalore or Mysore wherever they wanted to go. No direction was given as to the place they have to sit together. They all sat in Bangalore and consolidated the list of admissions.

Sri F. H. MOHSIN (Hubli city).—I want to know whether community ratio has been maintained and whether representation to the Muslim community according to the population was given?

Sri K. K. HEGDE.—No representation was made to me as regards violation of any of the rules that were formulated by the Government. With regard to facilities for Manipal College, my friend advocated so much on their behalf, I do not know the special reason that he has. Anyway, it is my job to answer also. For his information, I may tell that the whole Hospital in Mangalore Head-

quarters with a bed strength of 600 and Women and Children Hospital with a bed strength of 300 are kept at the disposal of the College for clinical purposes. You can understand the money that they have to spend if they were to open such a hospital. But we are also getting some benefit from them. Some of their doctors are giving help.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ ದಾಮಿಸಿಲರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಏನೇನು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಚ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಎರಡೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

Sri K. K. HEGDE.—As regards subsidy and other things required by them, if they seek for it, it will be considered under the subsidy rules. I may tell for your information that for 15 students Rs. 1,500 were paid by the Government to that Institution.

Sri G. N. PUTTANNA.—What is the reason for some students to be paid and some students not to be paid?

Sri K. K. HEGDE.—The Government thought that they could pay for 15 students and others could go privately.

Sri G. N. PUTTANNA.—Why 15 students should alone be paid and why others should go privately?

Sri K. K. HEGDE.—That was the decision taken by the Government. That decision was taken after considering the financial position. Sanction was given to 15 students in the first instance. But later on it was increased to 24.

Sri G. N. PUTTANNA.—You have selected 24 students of which 15 were paid by the Government. Why?

Sri T. MARIAPPA.—They were willing to go on their own cost. If the Government could not find stipend for all the students, they asked facilities to be given for training. One may go at one's own cost. But we cannot deplete the hospitals of doctors at the same time.

Sri K. K. HEGDE.—I have touched almost all the points raised by my Hon'ble friends. Let me thank the Hon'ble Members for the defects they have pointed out. I request them to give valuable suggestions during Budget discussion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಕರು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ನೂಕುವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಬಿರು ನುಮಾತುಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಟ್ಟು ಕೊಂಪು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಒಳನೆಯ ಸಮೀಪವರ್ತಿ ಆದಂಥ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಅವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಭಾಗ ಮಾಡಲಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇತರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ನೀತಿ ಇವು ಮೂರು ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೊನೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ, 1958ನೆಯ ವರ್ಷದ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಹಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಪರಮಾವಧಿ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಅದರ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪಾಲಿಸಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಗದಿಮಾಡಿದಂತೆ ಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವಿಗೆ ಈ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಸ್ವರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಒಮ್ಮತವಾದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಈ ತತ್ವಗಳ ರೂಪರೇಖೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಸಮಿತಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳ ತನಿಖೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಆ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವುವು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತವೋ ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನೀಗ ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಂಡೆಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಯಾವ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಬಯಸಿದರೆ ಅಂಥ ಧೋರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ಅಂಥ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರ್ಧರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ಬಂದಾಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೇ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೀಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇನಿವೆ ಅದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾಗಿವೆರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನೀಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮಗಿಲ್ಲ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).— ನೀವು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಪೈರಿದಕ್ಷಣ ಕಾನ್ಸ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏಕೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಭತ್ತ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೀಡಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಲೆಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವುಕಡೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಬಹರ್ ಸ್ವಾಕನ್ಯಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಧಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದೆವು. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಥ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾಳೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೀಡಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಗ ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ

ವಾಗಬಹುದೆಂದು ಅತಿಮುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವಿಡುವನು ಈ ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೀಡಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿಯ ಮೇಲೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಭತ್ತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭತ್ತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯದ ಮಾರಾಟದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಸರಬರಾಸುಗಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಟಣಿಗಳಷ್ಟು ಭತ್ತವನ್ನು ಎಂದರೆ 18 ಸಾವಿರ ಟಣಿ ಅಕ್ಕಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 18 ಸಾವಿರ ಟಣಿಗಳಷ್ಟು ಬತ್ತ ಎಂದು ಬಿಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗ್ತದೆ ದರದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡಿ, ಅವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದಾಸಾನಿನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿದಂಥ ನೀತಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ನಾವು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಅಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಅಕ್ಕಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಳುಪುಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾರವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಳುಪುಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ದೂಷಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆ ದೂಷಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ನೂಟ್ರಿಷನ್ ವಸ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಹೋಗುತ್ತವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವತರಹ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹಂಚಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕವಸ್ತುಗಳು ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಲಕ್ಕೇ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆಯೇ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಳುಪುಮಾಡಿ ಒದಗಿಸುವ ವಿಪರ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತವೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಮಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬಂದಿತು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆಯು ದೇಯೇ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆಯ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹದ ಮಳೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈಗೀಗ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ರಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಬಿಳಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ತಗುಲಿ ಬೆಳೆ ಲುಕ್ತಾನಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ರಾಗಿ, ಜೋಳವನ್ನೂ ಸಹ

ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಜೋಳದ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಜನರು ಗಮನಿಸದೆ ಜೋಳವನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದೂ, ಕೇವಲ ರೈತನೇ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಗಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದೂ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ಸಹ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೋಗಾದಿಗಳಾವುವೂ ಬಾರದಿದ್ದರಿಂದ ರಿಂದ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯೋನೋ ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಬೇಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬೆಳೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವುಗಳ ಬೆಳೆ ಎಷ್ಟು ಇಳಿಮುಖವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟಾಗಿಯೇ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಜೋಳ ಮತ್ತು 11½ ಅಥವಾ 12 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಭತ್ತ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಳೆಯು ಅಷ್ಟು ಆಗುವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಕೆಳಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಾಹಿರವಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಇದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅನುಭವ ನೋಡಿ ಆಗ ಸದರನ್ ಜೋಲಿಗಲ್ಲಾ ಈ ಕೆಲವು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆಯು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಒಂದೇ ರೇಟರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಭತ್ತದ ಬೆಲೆಯಾಗತಕ್ಕ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೇಟರವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಭತ್ತದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಸರಪ್ಲಸ್ ಭತ್ತವೂ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಸರಪ್ಲಸ್ ಭತ್ತವೂ ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಸರಪ್ಲಸ್ ಭತ್ತ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಕೇರಳ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಭತ್ತದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಭತ್ತದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಸದರನ್ ಜೋಲಿನನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾವೇ ತೆಗೆಯುವುದು ಬೇಡ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರೋಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗಿಗೇ ಆಂಧ್ರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸದರನ್ ಜೋಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ನಿತ್ಯೋದ್ಯೋಗಪವನುಗಳು ದೊರೆಯುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ಕೂಡ

ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆದರೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.— ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಷ್ಟೇನು ಪ್ರಕಾರ ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಲೆಯನ್ನು 30-35 ರಿಂದ 25ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೂ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಗುಳ ವಗೈರಿಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತರ ಮನೆಯನ್ನು ಮುರಿದುಹಾಕದಂತೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕೆಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ, ಭತ್ತವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿಸಲು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ರೈತರೂ ಇದರಿಂದ ಮುಳುಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರಣೆ ಏರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಏಕರೇ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂತಹ ಖರ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೈತ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೆಳೆದಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಷ್ಟೇನನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಗ್ಯ ಧಾರಣೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೆಳೆಯುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಬೆಳೆಯುವವರ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ—ಇವುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಣದ ಮಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯು ನಿಯಂತ್ರಣವೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆದ ಪೈಕಿ ಹತ್ತುವಂತೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆದರಿಗೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಗಬಾರದು; ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಅತಕ್ಕವಾಗಬಾರದು; ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾದೀತು, ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಳ್ಳತಡೆದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಶಕ್ತಿ ಏಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಾವು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು surplus ಆಗಿದ್ದಾರೋ, ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಪಡೆಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಹ ಇದೇ ಧಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಧಾರಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಳಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ರುವ ನಾನೂ ಬೆರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ, ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂಕೂಡ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬೆರೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದು, ಮದರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಯಾವತರಹ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Levy order ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಈ ಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ರೋಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪರಿಶ್ಕರಿಸಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಭತ್ತವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ಬೆರೆಗೆ ಎಂಥ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಸೇರಿನಂತೆ ದಬ್ಬಣಿಸಲಾರಾ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ, ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಸೇರಿನಂತೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಜೊತೆಗೆ ಕೊರತೆ ಬೀಳತಕ್ಕಷ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ, ಅಂಥ, ಮದರಾಸುಗಳಿಂದ ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಭತ್ತ, ರಾಗಿ—ಈ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಣದ ಪೈರುಗಳು (commercial crops) ಅನೇಕವುಂಟು. ಹತ್ತಿ, ನೆಲಗಡರೆ, ಅಡಕೆ, ಕಾಫಿ, ಇಂಥ ನಲವತ್ತು ತರಹ ಬೆಳೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳು ಇತರ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ. ಹತ್ತಿ, ತೆಂಡಾಕು ಮುಂತಾದುವು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂತೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ

ಮೊದಲು ಬೀಜವು ಉತ್ತಮವಾದ ತರಗತಿಯದಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗ ಕಂಡುಬಂದಹಾಗೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್—ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ರಾಬಿ ಕಂಪೇನ್ ಎಂದರೆ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಅಂದೋಳನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡ ವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ 13 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದಾಗ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಗಂಧಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಔಷಧಿ ಹಾಕಿ ಒದಗಿಸುವುದು, ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ 11,60,500 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ನಮೂನೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಿಸಲಾಯಿತು. 17,32,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಗಂಧಕ ಹಚ್ಚಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಮತ್ತೊಂದು seed farm ತೆಗೆದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ 46 seed farms ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಗೆ ಮತ್ತು resisted seedsನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು multiply ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನತೆಗೆ ತಕಾಖ ಸಾಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಲಗಳನ್ನು 1,55,87,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಬಿ ಕ್ಯಾಂಪೇನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡುವ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ sample survey ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಫಲವಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದೆನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ statistical department ನವರಿಂದ ಈ sample survey ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮಗಿಲ್ಲ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

1 P.M.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಗೊಬ್ಬರ, ಫರ್ಲಿಸರ್ಸ್‌ಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಕೂಡರೇ ಸತ್ವೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು green manure, farm manure ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವರೆಗೂ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುವವರಿಗಲ್ಲ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಹಂಚುವಿಕೆಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೂಡಲೇ village level workers ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತು ಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಗಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಾವೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಫಾರ್ಲೈಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಮಳೆದೊಬ್ಬರ ಒದಗಬೇಕು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನ 62,000 ಟನ್ನು fertilisers ನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 38 ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು fertilisers ಇದ್ದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಖಾರಿಫ್ ಕ್ರಾಪು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗೊಬ್ಬರ, ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಹೋದಸಾರಿಯ ಅಧಿನೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣ ಎಂದು ಗುಳ, ಪಚ್ಚಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ 2,956 ಗುಳಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಡಿಪಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಇದು ಸಾಲದೊಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮತೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಗುಳಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಡಿಪಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಹಂಚುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೋದಸಲ ಸುಮಾರು 19,000 ತರಿಸಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಸುಮಾರು 22,000ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ತಾವುಗಳು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೇ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಗೊಂಡು ಜನಗಳಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—Free sale of iron and steel ಈಗ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ನನ್ನ ಇರಾಖೆಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳಿಂದ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ

ಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ|| ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಹೋದ ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟ fertilisers ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—68,000 ಟನ್ನುಗಳೆಂದು ವಿವರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

51,750 ಟನ್ನುಗಳು, ಅಮೇರಿಕ
6,000 ಟನ್ನುಗಳು ಯೂರಿಯಾ,
3,000 ಟನ್ನು ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್,

ಅಕ್ಕೋಬರಿನಲ್ಲಿ—

32,000 ಟನ್ನುಗಳು,
4,590 ಟನ್ನು ಯೂರಿಯಾ,
1,591 ಟನ್ನು ಕಾಲ್ಸಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್

ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ ಬಹುಭಾಗ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಿ, ಅದು ಎಷ್ಟುಭಾಗ? ನಾರಾಣ್ ಭಾಗವೋ ಇಲ್ಲ ಅರಾಣ್ ಭಾಗವೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡಾಣಿಯಿಂದ ಹದಿನಾರಾಣ್ ಭಾಗದವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರೊಡನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕರೆತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಇರಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಿ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ರೋಪದೋಷಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ರೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತರುವಹುದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಧೈರ್ಯಗಡದೆ, ಸುಮಾರು 1,60,000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಕುಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ತಪ್ಪೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಆದಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು Efficiency ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅರಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ಇರಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮುಂದಿನವರ್ಷದಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಲು ಯಾರು ಪಾಣಾನ್ತ್ಯವನ್ನು ತೆರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಸ್ಯಾಮೀ?

(No answer)

ಶ್ರೀ ವೆ. ತಿ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮೈರಾರ (ಹಾವೇರಿ).—ರೈತರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ಹಂಚಿಕೆ ಸುಯೋಗಿಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಕು ಮಾರ್ಕೆಟ್ನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಂಚುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಬಹುತೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ರೈತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮೈರಾರ.—ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದರಾದರೂ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ *ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಗವರ್ನರವರು ಉದಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದಾನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ನೀಿಯದ ಮೇಲೆ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿರಾಮಣಿ ನವರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಏನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿಶಯಶಕ್ತಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿಮತ, ಭೇದಗಳ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಸರಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ.

[Dr. R. NAGAN GOWDA in the Chair.]

ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿರಾಮಣಿ

ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹದೇಯವರು ಪಾನಾನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು, ಎಂದರೆ, ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಜನ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಲಿಂಗೇಗೌಡರು, ಶಂಕರಪ್ಪನವರು, ಜಿ. ವೇಂಕಟೇಗೌಡರು, ಡಾ|| ನಾಗೂರ್ ಅವರು, ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಆರು ಮೊಗಂ ಮತ್ತು ವೈ. ವೀರಪ್ಪನವರು, ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾನಾನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧೃಢ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ, ದಾಗಿ ವನ್ನಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಏಕಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಲಗೊಡಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 47ನೆಯ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬಡಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾನಾನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಯಾವರೀತಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾನಾನಿರೋಧದ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ, ಒಂದು Phased programme ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಳಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ, ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸರೈತೋಮುಖಹಿತಸಾಧನೆ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಪಾನಾನಿರೋಧವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ವಿಹಿತವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿ, ಈ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೂಡ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಳೆಯ

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ 1947-48ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 1953-54ರವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಯಾವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಅಮೃತಗಂಜಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಗಂಡೋ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. It is a strong and potent male ಎಂದು ನಾನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರಿಂದಲೇ ದೃಢವಾದ ಒಂದು programme ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದಾಗಿವೆ ಅನ್ಯಾಯ, ಅನಾಹುತ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸ್ವಲ್ಪವೇಕೆ! ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆಯೆಂಬುದೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರಿಂದಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ್ದು ನಾಲ್ಕೈದು ತೆರದ ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದರೂ, ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮದ್ಯಾಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾನೂನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡೆದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ.—ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಎಸಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ವಹಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹರವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದ ಜನತೆಯಿಂದ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ರೋಷದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆಯೂ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ

ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Would the Government be able to tell us within what period they would introduce prohibition ?

Sri N. RACHIAH.—I have made it clear. Within the next budget session, Government will announce as to within how many years total prohibition will be introduced.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—May I then take it that Government have not decided their policy ?

Sri N. RACHIAH.—We have already introduced it in one district and one taluk. With regard to remaining areas, it will be decided shortly, by the next budget session.

Sri C. K. RAJAIH SETTY.—Is the Minister aware that the ex-Chief Minister Sri Nijalingappa announced in this House during the last budget session that a firm decision would be taken by this year's budget session ? But the Hon'ble Minister just now said that it would be decided by the next budget session.

Sri N. RACHIAH.—One of the reasons why we pursued the matter is the assurance given by the ex-Chief Minister.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—What is the Planning Commission's directive in this regard ?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ರವರು 1ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ 1958ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Phased programme ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುತಾ ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಗಳೇ ಬಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏಕಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ತಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri N. RACHIAH.—We will leave it to the House. If the House agrees, we have no objection.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Out-standing heavy arrears of excise have not been collected. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನ

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಚಯ್ಯ)

ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲುವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇ ಆರ್ಥ ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸಹ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲುವಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಫ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ರೈಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಶ್ನೆ?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಚಾರ್ಜ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವೇ ಆರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ, ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ-ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೇಸಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಡ್ಡಾ ಸೆ ಹುಟ್ಟಿ ಡಿಸ್ ಪ್ಯೂಟ್ ಇರುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೇ ಆರ್ಥ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆ. ಹೊಸಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಕಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಸ್ವೇ ಆರ್ಥ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್ ಬಾಕಿ ವಸೂಲುವಾಡಲು ಆತುರರಾಗಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಪೂರ್ವಿಪನ್ನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಡಿಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತವೆ, ಆಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಪ್ಪಿಲು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮಾಜು ಕರಾಣಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಂಚಗವಿಯವರು ಈ ಯೋಜನೆ ಫೇರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೂ, ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಫಲ ಪ್ರದೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಯೋಜನೆ. ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಅವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡ

ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾತ್ಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿ, ಮತದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಆ ರೀತಿಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಚಿತ್ರಿಬ್ಸ್ ಪ್ರಗತಿವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಕಠೋರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ 1958-59ನೆಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಗ್ನು ರೇಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಆದೇಶದ ಮೇಲ್ಮೆ ಚಾರಣಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಯಾವೊಂದು ರೆಗ್ನು ರೇಷನ್ಸ್ ನನ್ನೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇದುವರೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಂತಹ ಲೋಪ ದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—It is a matter which the Government will have to examine very seriously almost immediately. It has created a stir not only among Scheduled Castes but among the entire Backward Class communities in the State.

Sri N. RACHIAH.—I will assure the Hon'ble Member that the Government would examine this case thoroughly and take immediate action to give relief to backward, Scheduled Caste and other classes. That is the assurance I would like to give.

ಅದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನುನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೂಢಿನ್ನಾಗಲಿ, ರೆಗ್ನು ರೇಷನ್ಸ್ ಆಗಲಿ ನಾವು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಹತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂಬತ್ತು-ಹತ್ತು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್ ಅವರು ಎತ್ತಿದರು. ಅಬ್ಬಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೂ, ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂ ಅಂತಹವರು ಇಂತಹ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರು ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಸಾಧನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಒಂಬತ್ತು-ಹತ್ತು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಏನೇನು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲವುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗಲೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೆ ಒಂಬತ್ತು ವರೆ-ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಫಾರ್ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನಿಲುವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಸರಿನಿಂದಲವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಿಮ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದುದು. ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಿಪ್ಪೆ ಕ್ಷ ಪಾತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—You said you have done a lot of things during these ten months. Can you tell me under Art. 16 (4) of the Constitution how many appointments were made from among the Scheduled Castes?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನಗು ಕುರಿತು ತಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೀರಾ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನ ಸೆಪ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. 47ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಹೇಳಿದಿರಿ. 15 (4) ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಾವೂ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. 46ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. 335ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್, 320 (4)ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 23ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಮತ್ತು 17ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿ

ಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಕ್ಷಣೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರೂ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಈ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಳಗೆ ಏನೇನು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇ ವೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಯಾ ರಾಧ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಯ ಒಂದೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು ತುಂಬಾ ದುರದೃಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದರ ಡಿವೈಷನ್ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

1956ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹರಿಜನರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ತೊಂದರೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಆಗದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆದೇಶಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಮೇರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ವಸತಿಗೋಸ್ತರವಾಗಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಖಾಯಂಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. 14 (4)ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 300ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಹೇಳಿದೆ:

“The claims of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes shall be taken into consideration.”

ಇದು ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 1958ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಜಯ್ಯ)

ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ನೌಕರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪನವರು ಹರಿಜನರ 30 ಮನೆಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಏನೇನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಪನಂಬಿಕೆಯೂ ಇರಬಾರದು.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why have you taken away 60 categories from the purview of the Public Service Commission?

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಅಂತಹ ರೋಪದೋಷಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಕೂಡಲೆ ಸರಿಪಡಿಸ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಗಳಲ್ಲೂ ಸೂಕ್ತವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸದಸ್ಯರು ಏನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri G. N. PUTTANNA.—We have been sitting from 8-30 A.M. Now five more Ministers will have to reply. I want to know whether it is possible to sit for three hours more?

Mr. CHAIRMAN.—We will try to close by two o'clock.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಮರಾಮತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾಲ ಬಹಳ ಕೊಂಡವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮರಾಮತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆಮಾಡಿರುವ ಅಂಶಗಳಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಪಯುಕ್ತಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದವು ವಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಆರೇಳು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸ

ಬಹುದು. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳು, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಕರಪ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಏಪಿಷಿಯುಸಿ, ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್-ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೆಲವರು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಥೋರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಾಠಾ ರಾಧ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದ ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದಾಕವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋ ಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಶಕ್ತ ವಿದ್ದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದಿ, ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶೆ. ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಮದಿಂದ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, 3,800 ಮೈಲಿಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ 3,800 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ತಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದಾಗ ತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ತಾರೀಖು 1 ನೆಯ ಜನವರಿ 1959ರ ಪ್ರಕಾರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡಗಡೆ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ 1,02,912 ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ 40,210 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಲಗಡೆ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 71,316 ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 43 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂದ್ರದ ಸ್ವಲ್ಪ

ಭಾಗ ನಮಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ 40 ಕೋಟಿ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ತರ 48 ಲಕ್ಷ 19 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಫೋರ್ ಮೆಸೇಜ್ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಡಾಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ 21,500 ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಪೂರ್ತಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗು ಆಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಳೆಯಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಸ್.ಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನೂ ದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಆರೋಪಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ನಿತಿ ಆರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ರೈತರು ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟವಾಗದೆ ಇರಲು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳು, ಕರ್‌ವರ್ಕ್ಸ್, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾರ್ಯ ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಕಡೆಗಲ್ಲ ಕೂಡ ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನೇಗ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಅತ್ತಕಡೆ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಯೂನಿಟ್ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 88 ಸಾವಿರದ 220 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನುಳಿದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರೊದಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ ಈಗ ಆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೋಟ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ

ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್ ನೀರನ್ನೂ ಬಡದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಸಹ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬರ್ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair].

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಬಿ. ಮುರಾರಾಧ್ಯರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಸ್ವಾಮಿರವರೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಆದರುಗಳನ್ನು ರವಾನೆಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ರೀತಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ ತರುವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯೆಂಬುದು ರೋಕೋಪಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ನಿಜ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 185 ಲಕ್ಷದ 99 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೈನಿಂಗ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಬಂದರುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾನೀಗ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಳಗುಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊನ್ನಾವರದವರೆಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗೆ 38 ಲಕ್ಷದ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ; ಲೋಕೋದಾದಿಂದ ಸದಾಶಿವಗಡದವರೆಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗೆ 97 ಲಕ್ಷದ 17 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ; ಬಾಣಸಂದ್ರದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನವರೆಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ 18 ಲಕ್ಷದ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ; ಹಾಸನದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನವರೆಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ 26 ಲಕ್ಷದ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಳಿಯಿಂದ ಕಾರವಾರದವರೆಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಆರು ಲಕ್ಷದ 48 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಒಂದೆರಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಹಣ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಹಣ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಾಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಕಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮೇಲೆಗೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮೇಲೆಗೆ ಆಡ್-ಹಾಕ್-ಗ್ಯಾಂಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

We are grateful to the Government of India for this munificent grant. If more is wanted let us make out a case. ಈಗ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದೆವೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೋಕಕರ್ಯಾಣಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಮಗೋಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅರ್ಕಾಂವತಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿಯೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅರ್ಕಾಂವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಾಗತಕ್ಕ ನೀರು ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಯೂನಿಟ್ಸ್‌ರಬಹುದು. ಹೆಸರುಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಲಾಶಯಗಳ ನೀರಿನ ಯೂನಿಟ್ 16 ಸಾವಿರ. ಆದರೆ ಈಗ ಅರ್ಕಾಂವತಿ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಂತೆ ಆದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆ ಅರ್ಕಾಂವತಿ ನದಿಯ ನೀರಿನಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರಿಂದ ಒಂದು ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಾಭಿಜಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದುದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾಳೆಯ ದಿವಸವೇ ಈ 15-20 ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳ ನೆರವು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾರ್ಯಗಳಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರುಪಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹೊಸ ದುರ್ಗದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಪ್ಪನವರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿಯೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇತಿಚೇತೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೇನೂ ಹುರುಳಿವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 237 ಕೆಲಸಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ 211 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ತಾರೀಖು 1ನೆಯ ಜನವರಿ 1959 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿರತಕ್ಕ 211 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What about K.G.F.?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If you had asked I would have given information.

ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಐದುಲಕ್ಷ ಐದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು 1ನೆಯ ಜನವರಿ 1959ಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಏಳುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಪೀಗ್ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದೆ? ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳದೆ ಅದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿರಾ, ಮಧುಗಿರಿ ಮತ್ತು ಪಾಪುಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುಲಕ್ಷದ 74 ಸಾವಿರದ 820 ರೂಪಾಯಿಗಳ 18 ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅವು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳವು? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will be too happy to give all the details to the very last letter ಆ ಪೈಕಿ ಈಗ 13 ಕೆಲಸಗಳು ಎರಡುಲಕ್ಷದ 78 ಸಾವಿರದ 900 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನವು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ “ನಾವು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದವಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಅನಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೂಕಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ Rehabilitation works ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉದಾರ ಹೃದಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅದರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ, ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ rehabilitation ಆಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ, ರಸ್ತೆ, ಸ್ಕೂಲು, ಗೋಕಟ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಡೀವನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಸ್ವಶಾಸನವನ್ನು ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ, ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಬಾರದು, ಎಲ್ಲೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರಬೇಕು, ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ತೇವ್ರತೆಯಿಂದ ಜರುಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ corruption ಹೆಚ್ಚಿ, efficiency ಕಡಮೆಯಾಗಿ, inefficient ಆಗಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ನನಗೆ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ನಾನಾದರೂ ಇಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. Corruption ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪೂ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ತಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀವೆನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. Inefficiency ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, corruption ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಈ ಲಂಚಕೋರತನ, inefficiency, dereliction of duty, insubordination, indiscipline, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಆದ್ಯ ಅತಂಕಗಳಿವೆ. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವವರು; ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರು, inefficient ಆಗಿರುವವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅರಿತವರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಇವರನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಡಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವುಗಳು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು, ಜನಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ, ಜನತೆಯೂ ಸಹಕರಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಸರ್ಕಾರವೇನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ರೋಷ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅಂಥ ರೋಷದೋಷಗಳಿಗೆ ನಾವು ಪಾತ್ರರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಂಚಗೂಳಿತನ inefficiency, dereliction of duty, insubordination ಅಶಿಸ್ತು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ charge sheet ಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೂ ನಾವು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. Efficiency ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಡಬಹುದೋ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಇಷ್ಟವೋ, ಅಷ್ಟೂ ಇಚ್ಛೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮದ ತೇವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವರೂ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri G. N. PUTTANNA.—I say you have done it.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—We expect that in every branch of the administration.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is so in every branch.

Sri G. J. MUCKANNAPPA.—No.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Our Efficiency Audit and Anti-Corruption Department deals with every branch of public administration and not merely with the Public Works Department.

Sri G. N. PUTTANNA.—We shall not admit that.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I can place facts before you. I may tell the Hon'ble Members that in addition to the information that comes to us through petitions, informal and official, and also through members here and others, we have also been *suo motu* actively arranging traps also.

Sri G. N. PUTTANNA.—Against whom?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Against corrupt officers. I may tell the House that the District Excise Officer has been trapped and caught redhanded. The prosecution is now pending before the court. I do not want the impression to remain in the mind of Hon'ble Members that the Government is not anxious to increase the tempo of efficiency, honesty and sense of duty. Government is second to none in this matter. On the contrary, we join hands with you in your interest to increase the tempo of efficiency. I can give this assurance to this House that wherever help and co-operation are forthcoming Government will take all necessary steps to put down corruption; inefficiency, dereliction of duty and things of that kind.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Where there are no godfathers.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am glad you drew my attention to that. If there is any one who can come to me and say: "You have yielded to influence," then at that moment I shall resign and go away. I am telling this in all seriousness. We want to be above-board and above all influences. It is to the credit of the Hon'ble Members of

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

this House that I have not received any such complaints.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You might have yielded in a weak moment.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member has any such instances in his possession let him say that on the floor of this House. I may further say that in all proved cases we have tried to see that the maximum penalty of dismissal is imposed. We do not want such corrupt people in our administration.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In your hurry do not invite any trouble for yourself.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If that is going to help the administration, to improve the morale of the administration, I do not mind any trouble. In fact, I welcome such trouble and it will be only happiness to me.

ಇನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆಗೆ soft ಆಗಿ deal ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದೂ ನಿಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೆಗೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಧರ್ಮ. Minor irrigation ಕೆಲಸ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧೀಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಂಬಂಧೀಕರಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು—ಕೇಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟೀಕೆ ಚಿಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಟೀಕೆಗಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮತ್ತೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಹನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ಹೊಸ Pick ups, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರಿಂದಾಗಿದೆ? ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಮಾನಿಕೆಗೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಅವರಿಂದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್‌ನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾರಿಂದಲೂ

ಯಾವ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್‌ನೂ ಬರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾರೂ ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

I have already declared before this House, that Government need not wait till applications come. These are State sponsored schemes. It is in the interest of the nation and we attend to it whether people write to us or not.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We all thank you for that.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—But here is a lady member who does not thank us. You better answer her. ಅಮೇಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದೆ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಈಗ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. Before she was married she was in Gundlupet. ಇನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಯೂ ಹೊಗಳಬಿಟ್ಟರೆನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅವರ ಊರಾದ ಕಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹೊಗಳಿದ್ದೀರಾ? ಆಗ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಹರಿಜನರು ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಗಳಿದರೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—But what has happened in the meantime?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆಗ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉಮೇದುವಾರರಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ನಾನು ಹೋದನಾರಿ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇವರು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು, ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯತೋ ತಿಳಿಯದು. ಏನಾದರೂ Telephone ನನ್ನೇನಾದರೂ ಇಟ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತೋ ಏನೋ ಹೇಗೋ ತಿಳಿಯದು. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಅದರ ವಸ್ತು ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ನಾನು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವುದು ಹೇಳಬೇಕು, ಯಾವುದು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದರ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಕೀಗಿರುವಾಗ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೇನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥಬರುವ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ತಮಗೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ common sense ಇರುವ ಮನುಷ್ಯ ಸುಮಾರು ಎಂಟೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಇರುವ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಅಬದ್ಧವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗೌರವಯುತವಾದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು “ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉಗುಳೇ ಹೆಚ್ಚು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಒದತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು? ಬೆಷಧಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆ? ಇವರ ಊರಿನ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಹೀಗೆ “ಮಂತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಕೃತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ” ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಊರಾದ ಕಲ್ಲುಳ್ಳಿಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಅಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು?

ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಇಂಗ್ಲಿಷು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ಹತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಸ್ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಇವೆಲ್ಲ ಶ್ರೀ ನುಬ್ಬಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದಲ್ಲವೇ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Minister is giving an account of what he did as District Board President.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Because the Hon'ble Member made me to speak, I have to say these things. It is not my intention to pat myself. I will be failing in my duty and practically owning what she said on the floor of the House if I do not mention these facts. Naturally there is righteous indignation in me.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, the Hon'ble Minister said that he would be soft. Now he has become violent.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—And all these things were brought into existence.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—By this Government? Is it day before yesterday?

Sri G. N. PUTTANNA.—Yesterday you took so much objection to her

speech. I have a right to take the same objection now.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not yield.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು; ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ತುಂಬಾ ವ್ಯವಸವಾಯಿತು. ಸೀಗೇವಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಟೂರು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಆತುರರಾಗಿದ್ದರೂಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಂಬುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರಲೇಇಲ್ಲ. ಇವರು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಾನು ಸೀಗೇವಾಡಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is right. Simply because he is a Minister can he control the House?

Mr. SPEAKER.—It only means that he does not want to yield. He may not yield.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I rise to a point of order. When Dr. Nagan Gowda was in the Chair he said that the House would rise at two. That was a ruling.

Mr. SPEAKER.—I have not heard about it.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I said that we would try to finish the business by two.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು, ಏನು ರೆಪ್ಪಸೆಂಟೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹರಿಜನರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳೇದಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಮಾಡಲು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಜಮೀನುಗಳೇನಾದರೂ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹುದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಜನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಎಂದು ಹೇಳಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ತಪ್ಪು ಅವರಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈತರಹ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಗೌರವಪದ್ಧತಿಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾದರೆ ಅವರ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

*Sri T. MARIAPPA.—Mr. Speaker, Sir, now that the time is up, I would like to be very brief. I would like to touch upon one or two points. In the first place, I would like to dispose of one question so far as the employees of the State Insurance Scheme is concerned, namely, they have not been receiving the medical treatment they deserve. Sir, this allegation is not borne out by facts. We have called for reports and the report states that so far as very ordinary treatment is concerned, it is being given to the best extent possible and we have been able to post a number of available doctors. Beyond that, it is very difficult for us under the existing circumstances to do. Sir, with regard to other privileges, we can only extend privileges to the insured and all the privileges cannot be extended to the members of their family. What is allowed under the law or the rules will be extended both to the insured and the members of their family. Sir, there is a grievance among particular employees who go to the Hospital for issue of certificates. They want unrestricted issue of certificates for absenteeism. Sir, it cannot be tolerated and I hope the House will not accept such lapses on their part. There is one other point with regard to issue of patent medicines to these people who go there. Proprietary medicines cannot be given to them free of cost. If they are prepared to pay for them, they are likely to be made available.

Sri Mallaradhya has put a pertinent question with regard to the content of the Governor's Address. It is much better that the House also devotes a little attention to this question because I find that sufficient time and thought has not been bestowed on this question and Sri. Mallaradhya very pertinently raised this question. If the House is agreeable, the

Governor's Address should certainly be brief. It should contain mere notes on policies. Beyond that it need not go into details. That is an accepted thing.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is up to the Governor to decide whether it should be short or whether it should be long. What has the Finance Minister to do with the Address of the Governor?

Sri T. MARIAPPA.—If only my friend could read, understand things and then raise all these points, then I can understand. It is in the best interests of democratic working of the democratic institutions that I raised that point. It is only because he has raised that point, I am answering. Let them look at the speech from the throne. Let them look at the President's Address to the Parliament. They raise merely main policies pursued during the year. Unfortunately, what happened every time here is, the Hon'ble Members of the Opposition send up amendments and these amendments always refer to the points which are omitted, points which ought to have been included and points which have been raised. Therefore, it became incumbent on us to include as many points as we can. Usually, Sir, the Address is a matter of Governmental policy. Therefore, we thought that some more details have to be given. That is the reason why this time the Governor's Address gave details a bit too long. I have bestowed some thoughts over this and Sri Mallaradhya should be congratulated. He has drawn the attention of the members to this very valid question. Otherwise, what happens is the Governor's Address will be usually on the model of any other Minister's speech. It should not be so. I quite see that. Because the Hon'ble Members on the opposite side raise those points through amendments, we thought it advisable to give more details so that the members on the opposite side may derive some satisfaction. My friend Sri Puttaramiya waxed very eloquent with regard to the merits and demerits of democracy. I wish he was here. I wish he himself conforms to the very

spirit of democracy, either in his attitude to democracy or his speeches regarding the virtues of democracy. Sir, all of us are interested in the working of democracy. It must be our supreme desire to see that democracy functions properly. In all humility I submit through you to the Opposition, let us all work in a spirit of humility to make the democratic institution a success. The Governor has been pleased to raise this question in his very introductory remarks. While democratic institutions have been thrown out in the neighbouring countries, it is India which has stood the test of the times and which is trying to uphold the spirit of democracy. It is trying to work in a liberal spirit and it has earned encomiums at the hands of other democratic countries. Such being the case, it is always up to the Members of the Opposition to work in that spirit.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Not up to you.

Sri T. MARIAPPA.—But for the Congress, the democratic institutions would have crumbled down. At least, we are holding it aloft. Therefore, I beg of you, it is not a charge I make, it is a special appeal to you to co-operate with us in making democracy a good success. It takes time. It is not easy to learn the virtues of democracy and it is indeed very difficult to put them into practice. Such being the case, let us all join together and make democracy a great success. It is all our desire to make it a success. I go one step further. If there is homogeneity on the opposition side, it helps a great deal. When so many amendments are sent by each individual of the Opposition, what does it indicate? I made a special appeal in private to my Hon'ble friend, the Leader of the Opposition. I want him to bring everybody together. Let there be cementing of bonds and let them speak with one voice. Sir, it helps us and we will try to meet them on the very same grounds.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—We sent in amendments to criticise. But what about so many people on your side criticising you?

Sri T. MARIAPPA.—I do not single out any single individual. Whoever is in default in this behalf, let him try to correct himself.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I thought the Hon'ble Minister was referring to Congress Opposition.

Sri T. MARIAPPA.—I know you have no faith in democracy. I have read a great deal of literature with regard to communism.

Sri M. C. NARASIMHAN.—It becomes necessary to know when you refer to Opposition, whether you refer to Congress opposition or the Members on this side.

Sri T. MARIAPPA.—I appeal to those who have definite faith in democratic institutions. That is the reason why I made a special appeal to the Leader of the Opposition. Therefore, the criticism of my Hon'ble friend Sri Narasimhan is not well placed. Let us join issue some other time so far as democratic issues are concerned. My Hon'ble friend raised a question that there was a lot of interference of the Ministers in the working of the local officers and that some of the Congress Leaders had not paid sales tax and the Ministers had not paid their electricity charges and that some of the innocent officers were being punished and there was jeep and other scandals. Sir, this is the first time that I heard Sri G. N. Puttanna making an allegation of this kind. To say the least, he was not only not on very good foundation when he made that statement but his allegations were also so general and so sweeping.

It will be very difficult for us to answer such general sweeping remarks. Suffice it to say that they are not borne out by facts. That is one thing. Secondly, there is no Congress Leader in Mysore who is due to the Government to the extent of Rs. 1½ lakhs. In Mysore there is not a Congress leader who is due any amount of money by way of sales tax I want to correct him. Let him get the facts verified.

Sri G. N. PUTTANNA.—I will prove the facts.

Sri M. C. NARASIMHAN.—The Minister for Finance definitely made an imputation. What I am saying is, is it open to the Finance Minister however intelligent, however big he might be, to state in an oblique manner that he would not descend to some other person's level; to keep the dignity of the House, is this the way in which he should set standards?

Mr. SPEAKER.—There is no point of order involved in this. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಮಾತಿನಮಟ್ಟ ಕಡಮೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆ ಮುಂದಿರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಡಿದ ಕೂಡಲೆ ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ.—ಅದೇ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ಉಂಟಾಗಬಾರದು. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

Sri T. MARIAPPA.—I think the members need not exercise themselves so much over this question. I make a special appeal to Sri Puttanna to verify facts before he makes a sweeping remark with regard to Congressmen. You must be a sportive. When you want to hit us you must be prepared to receive the hit back with double.

With regard to the allegation made by Sri M. C. Narasimhan when he said one lakh and a half or it may be ten thousand, is it not an off-hand statement? I would put it to him that when he makes an off-hand statement, in a very casual manner as though the dignity of the House is not at stake, he must be cautious.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I am extremely cautious. Please do not make such remarks.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He said about Ministers not paying electric charges; what is your reply?

Sri T. MARIAPPA.—I will reply. If the Ministers have not paid their electricity charges, is it an issue to be raised

here? They will certainly pay the charges. The Hon'ble Member Sri Puttanna referred to old arrears which have been written off. It is independent of this. Sir, is this an occasion for raising trivial issues?

Sri G. N. PUTTANNA.—Sir, what is the meaning of 'trivial issues'?

Sri T. MARIAPPA.—Sri G. N. Puttanna raised the question of nominating all the 13 contractors on the N. E. S. Advisory Committee. We will ascertain and if there is any disqualification with regard to nominations of certain members positively they will be removed.

Sri G. N. PUTTANNA.—I rise to a point of order. The Hon'ble Minister for Finance is denying wholesale what I have stated. There is the Chief Minister, there is the Deputy Minister before whom I have made a complaint for the last one year about the appointment of certain persons who are contractors on the N.E.S. Advisory Committee and if the Finance Minister with or without knowing or with the intention of approving his own action says like that he is going out of the way.

Mr. SPEAKER.—There is absolutely no point of order involved. A point of order cannot be raised upon facts. There can be a point of order only on law or procedure. If he wants to tell something to the Minister, he can ask for permission and tell it. I have no objection. To raise a point of order when there is none, I think it is not fair.

Sri G. N. PUTTANNA.—He does not yield.

Sri T. MARIAPPA.—When he has made an allegation I am prepared to answer him but he must have patience to listen to me.

Sri G. N. PUTTANNA.—I am not a patient. (Laughter.)

Sri T. MARIAPPA.—I know he is a patient. He wants me to take the medicine he is taking. (Laughter.)

The Hon'ble Member said that we have allowed certain contractors to be on the Advisory Committee of the N.E.S. He had not had the patience to listen to me fully. I said we would make enquiries and if this was a

disqualification they would be removed. But if there is no disqualification they cannot be removed. He simply jumps without hearing me.

He referred to certain scandalous things with regard to the use of jeeps. I only say that it did not keep in tune with the dignity of the Houss. I know Sri Puttanna is sober when speaking but today he went out of his way to say very harsh things.

2-30 P.M.

Sir, some of the Hon'ble Members have said that rural industrialisation should be done away with. I may inform the House that the whole question is being examined. We are likely to reorganise the cottage industries section, the village industries and the rural industries section in view of the fact that certain statutory bodies have come into existence. Perhaps, the whole thing will be dovetailed into a reorganised pattern.

The Hon'ble Member Sri Mallaradhya raised several questions particularly with regard to mineral wealth. I think I have already answered his point in my budget speech. If there is anything remaining, I would like to meet it at the time of the budget discussion.

With regard to the question of industrial development, the Chief Minister will answer the points raised.

Sri Linge Gowda made certain very uncharitable remarks about the way in which our Secretariat is functioning. If there is a mistake or two somewhere, it is not proper that it should be generalised. On the contrary, in such cases both the Opposition and the Government should join hands in toning up the entire system of administration. Toning up of the administration can take place by mutual co-operation between the Opposition and the Government. But if you go on making sweeping remarks against the administration, that will not be conducive to the toning up of the administrative system. He said that Ministers should draw their Personal Secretaries from different castes. Perhaps, he does not know that there are Ministers who have not

got their own community men as their Personal Secretaries.

Then he also said that the points made out by Opposition members are not heeded. In fact, I should say that we take note of every word that is said here by the Opposition and we look into it immediately. As a matter of fact, Sri Puttanna made an allegation about a driver of a lorry having dashed against a bullock-cart. I made a note of that and immediately sent it to the Home Secretary to get it verified. So we are really alert to whatever is said and done here. We wait that all allegations should be looked into and if there are any defects in the administration they should be remedied.

The other allegations made are very sweeping and general. Suffice it to say that some of them are not borne out by facts. One thing was said here which ought not to have been said on the floor of this House and that is that Ministers are interfering in the judiciary. We are no less zealous than the members of the Opposition to guard the integrity of the judiciary. Ever since the present Chief Justice has taken over charge the whole administration of the judiciary has been toned up and many have paid good compliments to him. So let it not be said here that members of the ruling party are trying to interfere in the judiciary. We are not at all interfering in it. We do not even countenance anybody interfering in it. We want the judiciary to stand on a very high pedestal and that it should earn the encomium which it once enjoyed.

Some other uncharitable allegation was made against some other Minister saying that he was interested in a certain suit in the civil court. I can only say that it was not said in good taste. What is said seems to be a conjecture and facts are otherwise.

Then, they also said that while making nominations, only Congress members were recommended and nominated. It is not so. Members of the Opposition are nominated on several bodies. We must also take into account the strength of the Opposition while

(SRI T. MARIAPPA)

making nominations. I may, however, point out that Sri Mallaradhya is there on several committees. The Leader of the Opposition is on some committees and similarly other members of the Opposition are on some committee or the other.

Sri G. N. PUTTANNA.—I referred only to the N.E.S. Advisory Committee.

Sri T. MARIAPPA.—Even there some of the committees have got more Opposition members than Congress members.

Sri G. N. PUTTANNA.—That is incorrect.

Sri T. MARIAPPA.—Perhaps, you are aware of the condition of other Advisory Committees.

Sri G. N. PUTTANNA.—I rise to a point of order, Sir. The Minister for Finance is replying to points regarding N.E.S. Advisory Committees, N.E.S. Jeeps and other things. These are matters relating to the administration of the N.E.S. and the portfolio Minister is here. When the portfolio Minister is present in the House, is it proper for some other Minister to reply to those points?

Mr. SPEAKER.—Any Minister can reply. The Hon'ble Member cannot say that the reply is incorrect unless he has facts with him and he convinces me that the reply is not correct.

Sri G. N. PUTTANNA.—When the other Ministers are present, can the Finance Minister reply on their behalf, especially when the matters do not concern his portfolio?

Mr. SPEAKER.—Any Minister can reply.

Sri G. N. PUTTANNA.—That would mean that the other Ministers would not reply.

Mr. SPEAKER.—They may or may not reply.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, there is another criticism that whenever Ministers tour, they take only Congress members in their cars. That is not correct. Such a remark is most uncharitable. Actually, I find that before a Congress member could get in, the Opposition member gets into the car (*Laughter*). Most of

the members of the Opposition are in touch with us; they write to us, we reply to them. They meet us in terms of perfect cordiality. If they have difficulties, they are at liberty to tell us, not only in the House but also in our offices. It is not necessary that I should single out members, but I think we are paying utmost attention to the points raised by the members, but it would not be correct to distort facts so that things may appear in the Press tomorrow.

The Hon'ble Members have made very valuable suggestions and made constructive criticisms. They would all be given the consideration due to them. Before concluding let me once again appeal to them to offer their very best co-operation so that we may all join in the common endeavour of building this State.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—Sir, before I reply to the several points raised by Hon'ble Members, I will try to say something about.....

(*Sri N.O. Samaji interrupted in Marathi*)

Mr. SPEAKER.—When the Hon'ble Member speaks in Kannada, I will request the Chief Minister to speak in Marathi.

Sri B. D. JATTI.—I was just mentioning that I will try to reply to the points raised by my friend Sri Samaji and others regarding border areas.

Sir, it is not a new issue that has been raised by Hon'ble friends now. This question is being agitated since past forty years, both by the Kannada and the Marathi people. This question was raised even in the Literary Conference of the Maharashtra, which was held in Belgaum, when Sri N. C. Kelkar was one of the important literary figures. At that time it was decided by all the important literary persons, along with the Kannada literary persons, that Belgaum belongs to Karnatak and there is no question of discussing or disputing about it now.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—May I know whether the resolution of which Hon'ble the Chief Minister spoke was passed by that Sammelan? According to my information it was only a draft

and it was not approved by the Sammelan. On the other hand, it was rejected by the Subjects Committee.

Sri B. D. JATTI.—The information given by Sri Sunthakar is not correct. The information which I gave has been accepted as correct by the Government and it is in the records. It is no use arguing or disturbing me while the reply is being given.

Sir, the question of Belgaum was also considered by the Congress since 1921. Belgaum was under the jurisdiction of the Karnatak Provincial Congress Committee and this fact was recognised by all the other provinces. All these are known to Hon'ble Members.

The present border areas, which were transferred to Mysore State from the erstwhile Bombay State, are based on the unanimous recommendations of the States Reorganisation Commission. This question was also discussed in detail by the Dhar Commission. Their recommendations and the principles enunciated by them were approved by the Fazl Ali Commission and was later incorporated in their report. Ultimately, after everything was discussed on the floor of the Parliament, it has been accepted, and according to the States Reorganisation Act, Belgaum is included in Karnatak and there is no question of disputing it. But one thing I have to explain. Many of the Hon'ble Members from Belgaum feel that all the people in that area want to get out of Mysore State and prefer to get into Bombay area. That is not the feeling. I know more about border area. I know marathi friends who were working with me in Bombay State Assembly. There is nothing which could be kept from me or kept from them. We are friends even today and we will remain friends permanently. We will continue to be friends also. These artificial boundaries which have been created by some Maharashtra Ekikaran Samithi people are not really the intention of many people who are there. There are development activities going on in Kanapur, Belgaum and Chikodi Taluks. There is good progress and the people are appreciating it very much. They

do not want agitation at all. I had been to Belgaum many a time. They were also waiting with some of my friends with black flags. I welcomed them and they also came to meet me two weeks back. We are honoured by these people. Why should we be afraid of it? Sri Sunthakar about fifteen days back brought one boy who had some cloth on his forehead. I thought he was going to make an allegation that it was due to Police that he had received the injury and he was binding that cloth, etc. When I was going from airport, I actually saw with my own eyes that the boy was trying to jump before the car in which I was going and the Police wanted to stop him. He again wanted to jump and he was removed and given a slap. This man has been specially brought there just to show that the Police have beat him and he received that injury. When Sri Sunthakar came to me I said: "it is not a new injury, it is not a new cloth, everything is old, what have you to say?" He said: "correct". So, this type of agitation is not correct. I am going to agree on certain points. I am telling what I am not in favour, I do not like the way in which my friends are agitating and the way in which they are sending letters to the Union Minister for Home. Many letters have been sent to me for explanation. Out of hundred letters which I have received, I have replied that about 95 per cent of the cases are not based on true facts. They are not correct. Wherever there were small difficulties in our administration, I admitted to the Hon'ble Home Minister: "These are small things which the police officers have done; while we want to control agitation, if the agitations are non-violent, naturally our police officers will be non-violent, but if they are aggressive, if they are violent, to a certain extent, at least, they will have to be aggressive. Otherwise, it is not possible to control the agitation at all." This is what has happened. There are very few instances wherein one or two persons have behaved like that. There also, I have admitted they have done it. Wherever there were faults or

(SRI B. D. JATTI)

defects on the part of the police constables or officers, I stated that those were the faults and I had issued instructions to all the police officers not to misbehave. On the whole, they have behaved more non-violently than the agitators themselves. We must to give full credit. It is a habit with me and all to condemn the Police Department as such. When the police officers do something, they must be patted, at least those persons who did good. Then they would feel they must do good things. It is not wise always to condemn day in and day out. I must pay a tribute to the D.S.P. of Belgaum and the police constables, for the honesty and integrity of spirit in which they are working and we must admit that they are doing very good work.

My friends on the Opposition, that is,—I am referring to the Maharashtra Ekikarna Samithi people—they have also admitted, because they know the D.S.P., not now but since a long time. He was working in Bombay. I know they know each other

Sri V. S. PATIL.—The present D.S.P. is known for atrocities committed.

Sri B. D. JATTI.—Also perhaps Sri V. S. Patil knows that he was known for his good behaviour. He investigated the Jalamandir case. Nobody would have investigated it so well. At least when he has come over to Mysore State, the Hon'ble Member will appreciate the work done by him in Bombay State. Is there any point for consideration? that is the main point which is to be considered. Some of my friends from Belgaum said that the attitude of the Government of Mysore was not correct in solving the problem of boundary. I may say on the floor of this House that I am very anxious to solve this problem as early as possible. From the date when I took over charge till now I have tried to meet wherever it was possible and wherever I was asked to meet by the Home Minister. Sri. Yeswantrao Chavan is a personal friend of mine. Now he happens to be the Chief Minister of Bombay and I happen to be the Chief Minister of

Mysore. We have met together and talked together and tried to solve the question. We talked for two hours or more. We could not come to an agreement. There we both agreed to disagree. That happened some time back when I went to Bombay. After that, again in Delhi I had an occasion to talk with the Chief Minister of Bombay in the presence of the Union Home Minister and in the presence of Dhebarbhai and the Prime Minister, but it was not possible for any of us to come to any conclusion. The issue is very subtle, delicate and complicated. We have to settle it only when it is possible for us to negotiate in a calmer and cooler atmosphere; we should sit together and discuss and then only it is possible to come to a conclusion. By mere threat or agitation it is not possible for any Government to come to a conclusion.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Was there a threat from the Chief Minister of Bombay?

Sri B. D. JATTI.—I never said it. I am speaking of these things very seriously.

(Sri N. O. Samaji spoke in Marathi.)

Sri B. D. JATTI.—That is a matter which need not be disclosed. We tried to solve the problem, both of us tried sincerely and honestly but we could not come to a conclusion, because the approach of the Chief Minister of Bombay is quite different from that of mine. We could not come to any common ground and so it was not possible to agree. If at all, we must consider in a peaceful atmosphere, in a cool atmosphere. That I am trying to do, but my Hon'ble friends are not prepared to stop the agitation. So it has become very difficult for me to come to any solution. They are saying again and again that the Government of India has not closed the issue. Sri Sunthakar read some passages from the speeches made by the Union Home Minister. But he knows that what the Home Minister said in his speech was that minor boundary adjustments could be made in the Zonal Council provided it was agreed to by

the representatives of both the Governments. He never said that he himself was going to decide, whether both the Chief Ministers agreed or did not agree. These things are not brought to light by my friends. Even to-day I make a statement on the floor of the House that I am prepared to settle the question provided all my friends keep quiet and they follow some democratic methods to come to some conclusion. If they go on threatening, nobody or no Government worth the name would yield to such threats. If we yield then we are not fit to run the Government at all. It is a question of greater understanding; it is a question of mutual agreement. If that atmosphere is there I am prepared to consider. Even in such a—I do not want to use the word “nasty”—bad atmosphere. I would try to come to some conclusion as to what is to be done. But first we have to understand that in minor boundary adjustments, the issue must be minor, must be between the two States of Bombay and Mysore—if it is not between Bombay and Mysore this cannot be taken up because the dispute is between the two States of Bombay and Mysore only—and the boundary means not 100 or 400 miles but only four or five miles, at the most ten miles as it cannot be called a boundary otherwise. How can it be called a boundary if it extends up to Kerala? There were two commissions which toured round the entire present Mysore State and present Bombay State and heard several people and received representations. All the arguments which have been advanced by my friends here and all the arguments which are being advanced elsewhere were also advanced before these two commissions in writing and orally and also on the floor of the Parliament at Delhi. There is nothing new which is raised now. The point is: is it possible to come to some conclusion? Is there any guarantee that whatever we agree here the Government of Bombay will support it? Similarly we have not made a statement that we are going to agree with what they decide. This is a matter which should be settled on the basis of the recommendations of

the commissions. They have said that areas with people, 70 per cent and above, speaking Marathi or Kannada and if they are contiguous, such areas can be considered for being included either in Maharashtra or Karnatak. But if that basis is not agreeable to the members of the Maharashtra Ekikarana Samithi and if we agree to a principle which is not agreed to by the Chief Minister of Bombay there is no use at all. Without consulting each other there is no point at all. That is the main difficulty with us. So I am trying to correspond with the Union Home Minister and in return he is corresponding with the Chief Minister of Bombay as to the stage at which we can come to an understanding and if we get an assurance or understanding from the Chief Minister of Bombay as regards the basis that should be accepted it will be possible to solve the problem. The Union Home Minister has written that this question will be taken up when we meet at Delhi. It is likely that we have to go to Delhi in the first week of April or even earlier. Whatever the basis, if it is going to be accepted by the Chief Minister of Bombay then there will be a possibility to come to a conclusion. Just as there is anxiety of the people who are interested that a particular area should go to Bombay State similarly this Government is very anxious to get Kannada areas wherever it is possible. That is also an important point. We should negotiate on an *ad hoc* basis, sit together and come to a conclusion. If we get five villages or six villages, it is not material. We should not be very meticulous. There must be a rough and ready method by which we can come to a conclusion as to the number of people who speak Marathi and those who speak Kannada. All these things taken together we can come to some conclusion. I have disclosed certain things and I have not been able to disclose certain other things which passed between the Chief Minister of Bombay or the Union Home Minister. I close this point here.

Then, the Hon'ble Member Sri Arumugham referred to Annexure II of the Public Service Commission's Regulations, 1958. I wish he had cared to

(SRI B. D. JATTI)

read all the 60 types of servants who are to be recruited under this. This is the practice not only in this State, but it is the practice in other States also that these posts are kept outside the purview of the Public Service Commission.

Sri M. C. NARASIMHAN.—It is not so in Kerala.

Sri B. D. JATTI.—I do not know about Kerala, but as far as I know this is the practice in most of the States. From our inquiries in those States we find that this list is kept outside the purview of the Public Service Commission and so we are following the same procedure here also. If my friend objects to that, then we will get the position examined and if we feel that some injustice is being done to any of the communities, we are here to consider that. There is no doubt about it.

Secondly, I may bring to the notice of Hon'ble Members here that all recruitments to Class I, II and III are done only through the Public Service Commission. If there is going to be any other agency than the Public Service Commission, there too, as you know better than myself, the communal ratio is made applicable and all persons will have their share whether recruitment is made through the agency of the Public Service Commission or some other agency. So no member need be afraid of any injustice to any particular person or community on this score.

As regards the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, the proportion which has been fixed by the Constitution must be accepted. If there is any mistake on the part of Government in implementing that, we are prepared to correct and rectify it.

It is often repeated that for the last ten to eleven years as many persons as ought to have been appointed from the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes were not appointed. It may be a fact for which we cannot give any account. There may be various reasons for that and it may not necessarily be the mistake of a Minister or Secretary or the Chief Secretary. I may, however, state our policy even

today and that is, if there are two cases of equal merit, then of the two we want to give the chance to the Scheduled Caste man because our discretion must be used in favour of a particular community which has been neglected so far. That is the attitude of this Government. If this will satisfy the Hon'ble Member Sri Arumugham, I do not want to say anything more.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I want to know under what provision you have exempted these 60 categories and placed them outside the purview of the P.S.C. I might bring to your notice the provisions of Article 309 of the Constitution and under that Article you should have brought a piece of legislation before this House governing recruitment. You have not done it.

Sri B. D. JATTI.—I have explained the present position. If anything is to be done, he can ask us to do. If anything more is required to be done, this Government is prepared to consider it. There is no bar to anybody making any suggestion in that behalf.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Under what special circumstances you have exempted these 60 categories? Is it because that some other States have exempted them, you have also followed that list of exemptions?

Sri B. D. JATTI.—Some of the points raised have already been met by my colleague, the Finance Minister. I shall answer only one point about recruitment of peons belonging to their own community by the Ministers. I must say that as far as I know, no Minister has ever appointed his own peon and so where is the question of his appointing a person from his own community as his peon? The Ministers are not appointing any Class IV servants. Those appointments are made by the Heads of Departments on the principle which has been accepted and which I just now mentioned. If there are any instances in which those principles have not been adhered to and if any member from the Opposition or from my own Party brings to my notice that a particular Minister has appointed a particular person belonging to his own community, I am prepared to look into

it and accept it as a mistake if it is a mistake and I shall rectify it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What about the appointment of Sri Gundli, Sir.

2 P.M.

Sri B. D. JATTI.—That is a post which is outside the purview of the Public Service Commission. He was appointed because he is a man of merit. He has several qualifications which others have not. It has been accepted. After that, the post has been brought under the purview of the Public Service Commission. I would like to assure the Hon'ble Members that no Minister, or the Chief Minister or Secretary appointed him. If members feel that it should be given to the Public Service Commission, we shall think about it. We will be happy to do so. As far as my colleagues and myself are concerned, we are anxious that we should not appoint even a single gentleman. We are aware of the difficulties. There are some people who do try to bring on us some pressure or the other. It will be very difficult for a good Minister to be away from such influences. My colleague, Sri Channabasappa emphatically said that we would try not to select. There are embarrassing situations. We are trying to free ourselves from this. This is the view of myself and my colleagues and if in spite of this members feel that we have done something, I am prepared to consider such cases.

Sir, there were many suggestions for improvement of the administration. Members are aware that one Sri A. D. Gorwala was appointed to examine the administrative structure of the different departments of Government and to make recommendations for establishing a uniform structure. We have received his report. We have considered the suggestions for improvement made by him and such of the suggestions which we thought we can implement, have been implemented. There are some recommendations which Government may not accept. I am not going into the details. All these points would be discussed at the time of the budget discussions. We have also

given one or two days for discussion of the Gorwala Report. Members are entitled to make suggestions at that stage.

My friend Sri Puttanna made certain remarks about interference with judiciary. My colleague, the Finance Minister, replied adequately because he knows Sri Puttanna very well and I do not know much about him. Sri Puttanna made allegations about Ministers interfering in civil and criminal courts.

Sri G. N. PUTTANNA.—I am prepared to prove the allegations in your Chambers if you so want.

Sri B. D. JATTI.—In any case the allegations are so general....

Sri G. N. PUTTANNA.—I did not say that all the Ministers interfered; only some.

Sri B. D. JATTI.—Some are included in all. My responsibility is not only mine, but that of all the Ministers. The Hon'ble Member may not have referred to all the Ministers. With due respect I submit that the allegations are baseless. Sri Puttanna is wrong. One case came to my attention wherein the police authorities had instituted a case in a criminal court regarding the cutting of trees belonging to the Government. A representation has been made to me. It is a case of *bona fide* mistake and the person cut the trees though they belonged to a private individual. The purpose for which trees were cut was to build a high school. We are examining the case, and if we feel there is a really *bona fide* mistake.....

Sri G. N. PUTTANNA.—I did not refer to this case. This is really news to me. There are other cases.

Sri B. D. JATTI.—If we did make a mistake, I will admit it on the floor of this House.

It is not possible for me to go into details. I will be very brief. Under Planning and Development there was a criticism that the performance of the State being poor, the amount of assistance likely to be given by the Centre would also diminish. I would give you

(SRI B. D. JATTI)

the figures of assistance which the Centre has given to our State :

	Rs. in crores
1956—57	7.1
1957—58	13.2
1958—59	13.2
1959—60	14.5

So, it is not correct to say that the Government of India are diminishing assistance to the Government. On the contrary, they are giving us more and we must be thankful to them for their being liberal in helping us to take up several development works. Regarding mineral development, instead of using words 'inclusive' the words 'in addition to' have been used. It is very much regretted. But the figures which are given are better than what appeared in the Governor's Address itself. The correct figures of iron ore exported from Mysore region and other parts of India upto 31 January 1959 :—

	(Tons in lakhs)
Madras	1.60
Musalipatam	.33
Kakinada	.29
Vishakapatna	.88
Bombay	.19
Karwar	.84
Kadalur	.60
Total for the year	—
1958-59.	4.82
For the year 1957-58	4.86

It is really the private sector which has been responsible for exporting more ore than the public sector.

Regarding Railway communications, the members represented that we should try to get more railways for our State. Unfortunately we are not able to get more railway lines since the formation of the new State. Now, it may be news. It is expected that a final announcement regarding the sanction of the Hassan-Mangalore Railway line will be made before the Parliament concludes and the work thereafter would be taken up as early possible.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY.—That assurance is there since the last so many years. It is as important as the Sharavathi Valley Project and we must put good amount of pressure.

Sri B. D. JATTI.—I agree entirely with you. You are anxious about it. The Government is also anxious and we feel sure that the Government will get it.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Please don't yield to broad gauge. We must have metre gauge.

Sri B. D. JATTI.—Yes. Regarding development of ports also, it is understood that definite proposals for developing Mangalore port at an estimated cost of Rs. 10 crores have been made and this matter is pending before the Planning Commission and they have agreed to it. It will be recognised as an all-weather port and work will start as early as possible. There are minor ports like Karwar and Honnavar. Karwar is more important than Mangalore. So we will have to give more attention to it and we are trying to request the Government of India to send their expert to examine the conditions in Karwar for having a nice port or harbour. The Mysore State is very anxious to get at least one port immediately. Otherwise, it is very difficult to send all our manganese ore and other ores to Bombay.

Some Hon'ble Member raised a point about the necessity of the Mineral Development Board.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Why it is dependent on officials only?

There is not a single non-official in the Committee. That is a Committee which distinguishes itself by such an omission.

Sri B. D. JATTI.—The suggestion made by Sri J. B. Mallaradhyia will be taken into consideration. We thought that experts who were working in different departments would be more useful and if there are M.L.As or other people, whether in the Congress Party or others, we are prepared to take such people who will be more useful for us because they will be doing this work with more interest and earnestness. We are not opposed to that.

Regarding cement industry, Sri Mallaradhyia knows it very well that it is in Tumkur District and the Government has recommended the Sarangapani concern. It is likely that Sri Sarangapani will get his license in

April; that is my conjecture. I hope he will get the licence and cement factory will be started in Tumkur District.

Regarding the porcelain factory, my friends who are working in the Board know that we have to reach the target production of 200 tons per month by the end of this month, but we have come to the level of 160 tons now and I hope within a period of two to three months we will reach that target. Sri Mallaradhya asked why should we not reorganise the working of the porcelain factory. I agree with him. The porcelain factory is expanding day by day. So we could not take up the reorganisation work. Now it has been decided in the meeting. They have appointed a sub-committee. We are expecting the report early and we will take action. Regarding the appointment of manager and technician, we have also come to a conclusion and those appointments will be made very early.

One more point regarding the raw film industry. We tried once and we could not succeed and nobody should blame the Government. Everybody has tried and we are unlucky in not getting the first chance and myself and other friends in the Cabinet requested the Union Minister who is in charge of Commerce and Industry and he has said that the second unit might be given and that for first unit it is not possible.

One more point was raised regarding the Karnatak Spinning Mills, Hubli. The Co-operative Spinning Mills, Dharwar, negotiated to purchase the Mills in Hubli which stopped working. The Government of India approved of the scheme and the Government of Mysore agreed to give 50 per cent of the total share. The total share comes to Rs. 50 lakhs and we will have to put Rs. 25 lakhs along with other shares of the Co-operative Spinning Mills. The agreement will be finalised very shortly and the work may start very early.

Then there are two references, one regarding Kapila Textiles, Nanjangud and the other to Channapatna Spun Silk Mills. Both matters are pending before the High Court and are *sub judice*. But I can say one fact that the

Government of Mysore is interested in purchasing, them if nobody comes and is willing to run these mills. But we want to get a clean title according to law.

Sri M. C. Narasimhan made a reference regarding the Corporation to be constituted for Iron and Steel Works and the K.G.F. Mines. The proposed Corporations will be on the same lines as in the case of private companies under the Indian Companies Act, just like Hindusthan Aircraft and Indian Telephone Industries. That is the nature of the Corporation which we are going to constitute.

Another point that was referred to was regarding the high grade ore and the low grade ore. Now it is only the high grade ore which is going outside not only Mysore State but outside our country. There is no merchant from outside the country who is prepared to purchase the low grade ore. The day before yesterday Sri Chandy of S.T.C. had come and had a long discussion with me. He told me that he would allow us to export low grade ore. That is one good news. 50 per cent high grade ore and 50 per cent low grade ore we can export. He has also agreed to give more money for constructing roads from the mining pits leading to the port area, Hubli-Karwar and other roads.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Does it refer to both manganese and iron ores?

Sri B. D. JATTI.—To both. As has already been explained by my friends Sri Channabassappa and Sri Mariappa, money has been sanctioned.

Sri T. MARIAPPA.—It was only day before yesterday that budget provision has been made. I have mentioned it in my speech.

Sri B. D. JATTI.—In addition to Mineral Development Board, Government have opened divisional offices at Dharwar and Gulbarga. There have been complaints from other areas. They will be surveyed and whatever mineral wealth is found they will be investigated and factories started in those areas.

Without taking much time of the House, I will only refer to one or two more points. Sri C. K. Rajiah Setty

(SRI B. D. JATTI)

raised one point that the Sericulture Department was not fully utilising the funds sanctioned by the Central Silk Board. I got the figures and I will give them.

In 1955-56 the grant received is Rs. 8,71,521, and the amount spent is Rs. 53,081.

I shall give the other figures.

In 1956-57 the amount received is Rs. 10,62,250 and we have spent Rs. 10,62,250 entirely. In 1957-58 we received Rs. 7,34,994 and we spent Rs. 6,57,429, in 1958-59 we received 3,68,750 and the amount spent is Rs. 2,55,825.

The balance of the amount could not be utilised during the years as the amounts are intended for the establishment, cocoon farms and for the construction of buildings. For construction of buildings we have to acquire land; acquisition of land takes some time. Now land has been acquired and it is easy to spend the amount. The Central Silk Board is agreeable to give more money if we are prepared.

I do not wish to take more time of the House. I have very briefly tried to meet the points raised by my friends and thank them for taking so much interest.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—What about your tours?

SRI B. D. JATTI.—I do not know about that. If the members suggest that I should adjust my tours I am prepared to accept it. But I am not very anxious to tour at all.

MR. SPEAKER.—We have taken about 17 hours for discussing this motion out of which 14 hours have been taken by the members and 3 hours by the Ministers in reply. Out of the time taken by members, 5 hours and 15 minutes were taken by Congress members and 8 hours and 14 minutes by Opposition members.

I will now put the amendments to the House.

The question is:

‘The following words shall be added at the end of the Address:

“but regret that—

1. the Address is silent about the activities of the Home Guards in the State;

2. no mention has been made regarding the functioning of democracy in the State;

3. the Address is silent regarding the future policy of Government in respect of prohibition nor has it taken note that in the areas where the prohibition is in force it has been a thorough failure;

4. the Address does not give a clear indication of the policy of Government regarding development of silk industries;

5. the Address is not clear about the welfare of Scheduled Castes;

6. the Address is not clear about the policy of Government towards land reforms in the State;

7. the Address has failed to make a mention about the tour programme of the Ministers;

8. the Address has failed to state clearly the policy of Government regarding making nominations to several bodies in the State;

9. the Address does not enunciate the policy of Government regarding Co-operation.”

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—The question is:

‘The following words shall be added at the end of the Address:

“but regret that—

1. the Hon’ble Ministers have failed to check the fast deterioration in the standards of general administration in the State;

2. the Government have failed to do justice to the ryots of jodi and inam villages recently taken over by the Government;

3. the Government have failed to introduce complete prohibition in the State;

4. the Hon’ble Ministers have failed to eradicate untouchability in the State;

5. the Government have failed to improve the silk industry in the

State which would mainly help the rural folk in bettering their economic condition ;

6. the Ministers have failed to give a proper lead regarding the food policy in the State."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

'The following words shall be added at the end of the Address :

"but regret that—

1. the Government have failed to take effective steps to arrest the abnormal rise in prices of essential commodities except by way of fixing prices of some agricultural produce :

2. the Government have miserably failed in taking proper steps to establish the avowed socialistic pattern of society in the State ;

3. the Government have either wilfully neglected or failed to take proper action on persons who have been guilty of misappropriation of Government property and the Government have also failed to collect arrears due to Government ;

4. the Government have not been able to put down the colossal misuse of public money in the administration of various departments ;

5. the Government have thoroughly failed to take effective steps to root out corruption in administration and have not acted properly in meting out justice to the services and in preventing disparity in the pay scales of Government servants ;

6. the Government have utterly failed to handle or solve the problems of beggary, labour, rural indebtedness, administration of justice, prohibition, poor and depressed classes or scheduled castes in the State."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

'The following words shall be

added at the end of the Address :

"but regret that—

1. the Address has failed to make a reference to the steps to be taken for formulating the Third Five-Year Plan in general and of the programme of development of industries in particular ;

2. the Address ignores the failure of Government to establish any worth while medium and small scale industries in different parts of the State though we are at the end of the third year of the Second Plan period ;

3. the Government has failed to tackle the problem of mineral development of the State with the consequent loss both to the State Exchequer and the Mine Owners. A fertile source of revenue to the State has been sadly neglected ;

4. the Address seems to have lost sight of the failure of Government to keep up the schedule of reaching the target of production originally fixed, in respect of the Government Porcelain Factory ;

5. the Government has failed to adopt effective measures for arresting the large scale unemployment in the State both among the educated and the unskilled labourers. In fact, Government seem to have not even assessed the extent of unemployment and underemployment ;

6. the Address does not furnish an accurate picture of the proposed State Trading in foodgrains nor of the financial implications involved therein ;

7. there is no indication in the Address of the programme of increasing the Community Development blocks in the State in coming year ;

8. the Address while it rightly recognises the inadequate progress of the Five-Year Plan in the first three years, makes no positive approach to the ways and means of reaching the physical target fixed for the balance of the plan period ;

(MR. SPEAKER)

9. the Address furnishes a totally confusing picture of the plan programme in so far as Government intend to include items of non-plan expenditure which were kept outside the regular plan approved by the Legislature;

10. the Address seeks to disown responsibility for handling the many complicated problems arising out of integration of States, with regard to the sad plight of non-gazetted officers and teachers in matters like equation of posts, service conditions and scale of pay;

11. the Address does not make it clear whether any major industry such as the fertiliser factory at Bhadravathi or the Raw Film Factory would be taken up in the remaining years of the Second Five-Year Plan;

12. the Address makes no reference to the expansion of the programme of Multi-purpose High Schools and the steps to be taken to improve Secondary Education to facilitate the entry of right type of students to the three-year degree course of the University.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. the Ministers being on extensive tours have failed to devote sufficient attention to their normal and legitimate duties;

2. the Ministers have failed to keep up the promises made to the members on the floor of the House;

3. the Ministers have failed to supply manure, seeds and other agricultural implements in time to the agriculturists;

4. the Ministers have failed to distribute the released Amruth-mahal Kaval lands to the landless in time.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. the State Government have failed to bring about a sense of solidarity and emotional integrity among the people of the integrating areas;

2. the Ministers have not taken any step to get the Kannada areas, viz., Talavadi firka, Baragur Forest Ranges, and Hosur Taluk now in Madras State and Kasargodu Taluk, now in Kerala State, included in the Mysore State;

3. the Government have failed to bring the maximum and minimum scales of pay of the State Government employees to a ratio of 10:1;

4. no mention has been made to solve the problem of rural indebtedness;

5. no mention has been made to achieve uniformity in respect of minimum wages in agriculture and other industries in the State;

6. the Ministers have miserably failed to eradicate the evils of corruption which is increasing day by day and in improving the efficiency of the services.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret to find that there is no mention of the deteriorating food situation due to the mishandling of food production and distribution.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. no reference has been made in the Address regarding the movement started by the Marathi speaking people on 1st November 1958 in border areas of Mysore-Bombay where more than eight thousand people have already

courted jail and a no-tax campaign has been gaining momentum ;

2. the Address has failed to indicate the ways and means to solve the border questions by bringing in the predominantly Kannada speaking areas of the adjacent States into the Mysore State and thereby protecting their culture and language ;

3. the Address has failed to appreciate that the predominantly Marathi speaking people of the villages adjacent to the State of Bombay are not prepared to continue to stay in the State of Mysore where they are treated as conquered people ;

4. the Address is completely silent regarding protection of linguistic minorities in the State.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. the Address is silent on the solution of border questions through the Zonal Councils and border committees and is complacent regarding the growing unrest among the Marathi speaking people of border areas which has been exhibited in an agitation recently started by them ;

2. the Government have failed to enthuse the farmers by not fixing proper prices of agricultural produce taking into account the needs of the agriculturist.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. no mention has been made of the border problems, the legitimate aspirations of the border people and the Satyagraha agitation that is going on in the Marathi areas of Belgaum, Karwar and Bidar districts since 1st November 1958 and why the Government has not yet implemen-

ted the assurance given in the Address of His Excellency the Governor to the first joint Session of this Legislature on 19th December, 1956 that the border issues would be settled through the Zonal Councils even after the expiry of a period of more than two years, and that no time limit for the settlement of the border issues is mentioned ;

2. there is no reference to the problem of linguistic minorities and how their rights and privileges will be safeguarded in the State ;

3. no mention is made of ways and means to eradicate the evil of growing corruption in the State ;

4. no mention is made of implementing the provisions of the resolution of the Nagpur session of the All-India Congress on land reforms and particularly the introduction of co-operative farming in the State.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘The following words shall be added at the end of the Address :

“but regret that—

1. the Address is silent regarding the results of the amelioration works started last year in the areas affected by the distress conditions in the State ;

2. the Address presents a discouraging picture of the progress of the works undertaken in the Second Five-Year Plan ;

3. the Address is silent regarding the achievements and problems of Government in the field of establishing a socialistic society in the State ;

4. the Address is conspicuously silent regarding measures taken up by the Government to tone up general administration in the State which has been the main cause for the slow progress of Government enterprises.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:
‘The following words shall be added at the end of the Address :

“ but regret that—

1. the Ministers have failed to eradicate the evils of corruption which is on the increase and to improve the efficiency of the services ;

2. the Ministers have failed to provide amenities to rural population in the State ;

3. the Ministers have not taken effective steps to solve the rural indebtedness ;

4. the Ministers have not taken effective steps to solve the growing unemployment problem in the State.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:
‘The following words shall be added at the end of the Address :

“ but regret that—

1. the Ministers of Government being preoccupied with extensive tours, ceremonial functions and party matters have miserably failed to bestow sufficient attention to their normal legitimate duties, have created fresh problems by their unwise policies and have failed to guarantee a reasonable standard of living for the common man as contemplated in the ideal of socialistic pattern of society ;

2. no mention has been made regarding the defective steps the Government propose to take to eradicate the stigma of communalism which has largely prevented all round progress in the State ;

3. the Address is silent regarding the steps to be taken for the removal of rural indebtedness in the State ;

4. has failed to establish panchayat raj and has thus thwarted the development of the nascent democracy in the country ;

5. the Government have failed to take prompt and constructive steps for the speedy attainment of

the socialistic pattern of society in our own time ;

6. the Government have also failed to tone up the administration in the State by weeding out incompetent, inefficient and incorrigible elements in the services and in making way for expeditious disposal of work in Government offices ;

7. the Government have not been able to cut down heavy wasteful expenditure in the execution of public works ;

8. have failed to eradicate the growing means of corruption which has infected all spheres in the services ;

9. the Government have neglected the canons of economic strength and financial equilibrium before embarking upon ambitious, premeditated, and speculative schemes which may or may not be fruitful in the end ;

10. the Government have not been able to bring about co-ordination, harmony, and team spirit among the various departments of Government and in preventing conflicts.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:
‘The following words shall be added at the end of the Address :

“ but regret that the Ministers have been guilty of—

1. perpetuating the anti-national policy of the former Ministry from whom it took charge in spreading rank communalism and sectarian groups, both in the administration and in other fields ;

2. malpractice in the day-to-day administration of the State by appointing and promoting to responsible and key posts people belonging to their own caste, sect and community in Government services ;

3. ignoring the problems of the minorities and other weaker and suppressed sections of the people of the State, for their security, language and culture :

4. unnecessarily making false propaganda that they are the well-wishers of the common people and Scheduled Castes and they would do everything to ameliorate their conditions, with ulterior motives to keep themselves in power;

5. not fulfilling the promises and declarations made from time to time by the Central Government and by not putting into practice the resolutions passed by the Central Harijan Welfare Board and the State Scheduled Caste and Scheduled Tribes Advisory Board;

6. delaying, without any valid reason, the finalisation of the inter-State seniority lists so that officers coming from integrating areas could be denied their legitimate chances of promotion.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

‘The following words shall be added at the end of the Address:

“but regret to note that—

1. the Ministers have failed to prepare an industrial plan for Hyderabad Karnatak area, to exploit the minerals and natural resources, with a view to provide equal opportunities for development along with the other parts of the State;

2. the Ministry has failed to put into execution the proposed Benithura Project at Mahagaon village, Gulbarga District, which is a long cherished desire of the people of that area;

3. the Ministry is responsible for the discontinuance of the educational facilities to the Scheduled Caste students of Hyderabad Karnatak, provided by the previous Government of Hyderabad of giving Rs. 5 per mensem to each student of Primary class, Rs. 8 per mensem to each student of Middle School and Rs. 15 and Rs. 45 to each student of High School and College respectively;

4. the Ministers have failed to abolish untouchability and are guilty of separating the depressed classes permanently from the rest of the society by digging separate wells for the Harijans in every village;

5. the Ministers have failed to abolish the much hated hereditary Patel, Patwari and Shanbog system in the State with an aim to fill up the quota of percentage reserved in Government services for Scheduled Castes and Scheduled Tribes, etc.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

‘The following words shall be added at the end of the Address:

“but regret to note that there is no mention in the Address regarding the policy of the Government in respect of road transport.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

‘The following words shall be added at the end of the Address:

“but regret that—

1. the Government have failed to implement the constitutional safeguards to the people of this State;

2. the Government has failed to bring legislation to introduce a minimum wages schedule to the agricultural labourer;

3. the Government is misusing the power for self-glorification and propaganda and for the purpose of retaining power;

4. the Government is built on communalism and all the appointments and promotions are made on caste and religion instead of efficiency and ability;

5. the Government has failed to start adequate industries in the State to arrest the rampant growth of unemployment in the State.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

‘The following words shall be

(MR. SPEAKER)

added at the end of the Address :

“but regret to note that the Council of Ministers have failed to maintain the progressive character of the State in that—

1. the Government have failed to set up so far the State Finance Corporation ;

2. the Government have failed to take energetic steps to check the growing unemployment ;

3. the Government have failed to take steps sufficiently in advance, to stop the fast rise in prices of pulses and cereals ;

4. the Government have failed to take measures to alleviate the sufferings of the poorer sections of the peasants by not distributing fallow lands and by not initiating debt relief measures ;

5. the Government have failed to evolve suitable measures for

the protection of the rights of linguistic and other minorities.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will now put the motion to the House. The question is :

“We, the members of the Mysore Legislative Assembly, assembled in this Session beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of the Legislature on 28th February 1959.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 1 P.M. on Monday.

The House adjourned at Thirty Minutes past Three of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 9th March 1959.
